

ZÁPAS

O DUŠI 17

ČERVENEC 1991

OBSAH

Zázraky dříve a dnes	1
Přečetli jsme za vás	3
Nepál: Živá minulost, mrtvá přítomnost	5
Trojedinost Boha	13
Je tato nauka Písmem svatým? Svědci Jehovovi	17

Mnoho dnešních křesťanů je těmito slovy zaskočeno. Kdo jsou ti „kdo uvěří?“ Jsou ti „kdo uvěří“ všichni věřící? Můžeme s vírou opakovat stejně zázraky dnes, nebo nám chybí víra? Ať nám odpoví sama Bible.

♥ Když jim to Pán řekl, byl uzavřen u vzhůru do nebe a usedl po pravici Boží. Oni (apoštolové) pak vyšli, všude kázali; a Pán s nimi působil a jejich slovo poturzoval znameními. (Mk. 16:19, 20)

Kdo si pozorně prostuduje Matouše 10:1–8, Lukáše 9:1–6 a 10:1–9, zjistí, že apoštolské dary mělo celkem 83 osob a kromě nich a Ježíše nikdo jiný v Novém zákoně zázraky nekonal. Apoštolské dary ustaly, to však neznamená, že Bůh nemůže zápražně zasáhnout nebo dokonce, že zázraky nečiní. Zůstává otázka, jestli k tomu potřebuje člověka. Lidská touha po uzdravení je přirozená, ale některé bolesti tohoto života nebudou zahojeny nikdy. Všichni musíme zemřít. Církev hrála v minulosti důležitou úlohu nejen pokud se týká fyzického zdraví, ale především duchovního. I dnes potřebujeme služebníky, kteří slouží v nemoci opuštěným a umírajícím. Tato služba však ukazuje zázrak Boží lásky skrze služebníky, kteří netouží po světské pozornosti.

♥ Všechno má určenou chvíli a veškeré dění pod nebem svůj čas: Je čas rození i čas umírání, ... i čas léčit, ... (Kaz. 3: 1–3)

Dnešní duch doby udělal ze života kult zdraví, krásy a mládí, kterým oslavujeme sami sebe za každou cenu. Sám Ježíš řekl:

♥ Neboť ten, kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však přijde o život pro mne, zachrání jej. Jaký prospěch má člověk, který získá celý

ZÁZRAKY DŘÍVE A DNEŠ

♥ Ty, kdo uvěří, budou provázet tato znamení: Ve jménu mé budou vyhnáti démony a mluvit novými jazyky; budou brát hady do ruky, a vypijí-li něco smrtícího, ntc se jim nestane; na choré budou vkládat ruce a uzdraví je. (Mk. 16:17, 18)

♥ Nemocné uzdravujte, mrtvé probouzejte k životu, malomocné očišťujte, démony vymíjejte; (Mat. 10:8a)

2 ZÁPAS O DUŠI

svět, ale sám sebe ztratí nebo zmaří?
(Luk. 9:24–25)

Někteří jsou schopni upsat duši dáblu, jen aby se uzdravili a všichni víme, že existuje nejen Boží síly. Musíme se dívat za realitu současnosti a minulosti, protože smysl našeho života spočívá v budoucnosti. Pro křesťany platí:

♥ *Nikdo z nás nežije sám sobě a nikdo sám sobě neumírá. Žijeme-li, žijeme Pánu, umíráme-li, umíráme Pánu. Ať žijeme, ať umíráme, patříme Pánu.* (Rím. 14:7,8)

Bůh nemá povinnost předvádět nadpřirozené zázraky, aby nás přesvědčil o své existenci a svrchovanosti.

♥ *Kdo z vás může jen o pár' prodloužit svůj život, bude-li se znepokojoval? Nedokážete-li ani to nejmenší, proč si děláte starosti o ostatní?* (Luk. 12:25,26)

V Bibli máme mnoho nadpřirozených Božích zásahů skrze Ježíše Krista a apoštoly. Mnoho křesťanů usiluje o nadpřirozené dary. První tři „dary“ se dokonce vyučují. „Dar modlitebního jazyka“ je nejrozšířenější. Proroctví a sny se snadno vyslovují ve dnech, kdy se za falešná proroctví nekameňuje. Jsou i takoví, kteří si ve shromážděních zahrávají s jedovatými hady. Jen poslední dar, neškodné vypití jedu, nechtějí věřící prokazovat vírou. Naposledy se o tento zázrak pokusili v jednom arizonském shromáždění, a oba věřící padli mrtví.

♥ *Ale neradujte se z toho, že se vám podrobují duchové; radujte se, že vaše jména jsou zapsána v nebesích.* (Luk. 10:20)

Uzdravování je dnes stejně jako v minulosti potřebné a lidé s vírou i ze zvědavosti plní stadiony. Někteří odcházejí přesvědčeni, jiní zklamáni a zbytek neví, co si má myslit. Podívejme se, jak uzdravoval Ježíš.

Ježíšova služba a poslání mezi apoštoly a lidmi bylo krátké, a i v očích jeho nejbližších učedníků nepochopené. Petr řekl: „nedopustím“ a Ježíš odpověděl: „jdi pryč, Satane.“ Ježíš byl nejen moudrý učitel, ale měl nadpřirozené schopnosti a přesto jich neužíval pro svoji oslavu, ale pro oslavu

Otcem, aby potvrdil, že skutečně od Otce přichází, že jeho církev není podvod. Nadpřirozené schopnosti, které měl, byly v jeho době stejně potřebné jako dnes. Můžeme se ptát, proč jich neužíval více. Proč Ježíš neuzdravil všechny lidí kolem sebe? Nemusel uzdravovat individuálně, mohl uzdravit davy stejně jako davy nasylit. Nezáleželo mu snad na zdraví svých svěřenců?

Skutečné zázraky Nového zákona nebyly nikdy používány, aby plnily stadiony, ale aby potvrdily, že evangelium pochází skutečně od Boha, vždyť Nový zákon nebyl ještě sepsán.

♥ *Muži izraelskí, slyšte tato slova: Ježíše Nazaretského Bůh potvrdil před vašími zraky mocnými činy, dluž a znameními ...* (Sk. 2:22)

Apoštolové zázraky předem neohlašovali a na předchozí zázraky se neodvolávali. Pokračovali v evangelizační práci dál, aniž by na zázraky kládli důraz.

Kdyby totiž Ježíš použil svých schopností masově a pro každého, lidé by neposlouchali Ježíšovo učení a dobrou novinu, kterou jim přinesl, ale následovali by Ježíše z prospěchu, aby dostali nejen co potřebují, ale i co si přejí. I kdyby Ježíš uzdravil každého, jak dlouho by jejich spokojenosť vydřela? Co by si přáli v dalším okamžiku?

♥ *Když přicházel k jedné vesnici (Ježíš), šlo mu vstític deset malomocných; zůstali stát opodál a hlasitě volali: „Ježíši, Mistře, smiluj se nad námi!“ Když je uviděl, řekl jim: „Jděte a ukažte se kněžím!“ A když tam šli, byli očištěni. Jeden z nich, jakmile zpozoroval, že je uzdraven, hned se vrátil a velkým hlasem vlebil Boha; padl tuář k Ježíšovým nohám a děkoval mu. A to byl Samáran. Na to Ježíš řekl: „Nebyla jich očištěno deset? Kde je těch devět? Nikdo z nich se nenašel, kdo by se vrátil a vzdal Bohu chuť, než tento cizinec?“ (Luk. 17:12–18)*

Zázraky přivedly Ježíše na kříž. Ježíš stál před Pilátem a co dělali ti, kteří byli přímými svědky jeho zázraků?

PROČ BŮH PŘIPOUŠTÍ ZLO?

Několikrát se nám stalo, že nám zemřeli mladí přátelé nehodou, na leukemii, nebo rakovinu. Naše kamarádky Helena zanechala po sobě dvě malé děti. Blízkému příteli zemřela dcera Zuzana v jedenácti letech. I teď máme přátele s rakovinou. Je jim kolem čtyřicetky, smrt číhá a zůstává otázka - proč?

Snad všichni jsme si klali otázkou, proč je na světě tolik válek, bolestí a zla. Proč Bůh dovolí nespravedlnost, když je milující, jak bible neuštále zdůrazňuje? Bible dává znepokojivou odpověď. Důvodem je hřich.

Dr. Wilder Smith napsal malou knižecku na toto tak málo pochopené téma. Všichni jsme slyšeli námitky skeptiků:

"Nemohu pochopit, jak inteligentní lidé mohou tvrdit, že věří ve všeomocného, vševedoucího a milujícího Boha. Říkají si křestané, dokonce si namluovají, že s ním mají osobní, láskyplný vztah. Docela souhlasím, když vidím východ slunce, kvetoucí růže a zdravé mladé lidé. Ale křestané jsou úplně naivní. Cožpak nevidí rub? Co říkají, když vidí, jak se kočka proradně plíží, aby chytila myš a potom ji s hravou brutálností umučí k smrti a nakonec ji sežere. A co když je krásná žena znásilněna, zavražděna a její ukryté tělo plné červů hnije, než ji někdo najde a pochová. Co mladá matka, která umírá na rakovinu a její tělo páchně smrtní ještě za živa? Je to obraz Boží moudrosti a lásky? A co války? Té bolesti, utrpení, smrti, vzájemného mučení ve vyhlazovacích táborech! Co totalitní systémy, které poznáhnu ničí morálku svých občanů? Co svaté války, ve kterých se podřezávají křestané s mohamedány, protestanti s katolíky, a všechni dohromady se vznáší, slyší-li slovo Žid. Co národnostní a rasová nesnášenlivost a nenávist? Nenávist v rodině, na pracovištích? Proč chudák nevinná kráva musí padnout, aby si člověk pochutnal? Vždyť i ta se před smrtí třese. Proč milující všeomocný Bůh, je-li nějaký, dovoluje tolik hrůz a nespravedlností? I krutí neznabozí, kdyby byli všeomocní, by zarazili takové ukrutnosti a spouště. Ale milující Bůh nechá smrt, hrůzu a násilí řádit co svět světem stál. Co si myslí o dokonale vytříbeném mučení jako je přenos malárie? Tento úkaz vypadá jako by byl pečlivě a zlomyslně naplánován za jediným účelem, mučit lidi. Zdá se mi, že Stvořitel, jestli opravdu nějaký je, obsahuje dobro i зло. Bůh,

který ukazuje v celém stvoření intelektuální genialitu a dokonalost, lásku i dobro, nemůže být na druhé straně chladnokrevný sadista. Bud' Bůh není a jestliže je, tak je bezcitný technokratický kruťas s určitou mírou lásky a dobra. Křesťanské pohádky, že зло je způsobeno hřichem a vládcem dnešní éry - Satanem, který soupeří o moc s Bohem, jsou úplně nesmysly. Kdyby byl Bůh všeomocný, dávno by se s dábrem vypořádal. Zdá se, že Satan, jestli nějaký je, má stejnou moc jako Bůh. Jestli si mám představit bajku, jak se dva bozi - dobrý a zlý - perou o moc v nebi, to raději zapomenu i na svůj agnosticismus a hlásím se k ateismu. Logicky jsem dospěl k závěru, že Bůh neexistuje. Komu zbývá jen trochu intelligence, nemůže věřit v Boží dobro ani зло. Víra v Boha vše jen komplikuje. Raději o takových otázkách ani nepřemýšlím." Tak zakončí skeptik svůj monolog.

I křestané se ptají, proč Bůh trpí nespravedlnost, epidemie, přírodní katastrofy, utrpení, misérie a hladem zmírající děti. Přestal nás snad Bůh milovat? Jób si klali podobné otázky, když na něj přicházela pohroma za pohromou. Znamená to, že si Bůh Jóbovy útrapy přál? Proč Jób Boha neproklel jak mu radila jeho žena?

Tolik okolností svědčí pro Boha a tolik proti. Dobro a zlo, požitek a bolest, sytost a hlad, zdraví a nemoc, život a smrt. Proč márně věřit v Boha, který je plný protikladů?

Někteří křestané říkají "věříme" a všechny rozpory zmizí. Taková víra by však popřela jednu z nejdůležitějších vlastností člověka, totiž zvážit důkazy a na jejich základech stavět oprávněné závěry. Jestliže Bůh současně dobrý a zlý, potom yšechn lidský soud o něm pozbývá smysl. Čím se potom liší božské vlastnosti od lidských?

Podívějme se, co učí bible o dnešním stavu lidí:

♥ *Vždyť to, co lze o Bohu poznat, je jim přístupné, Bůh jím to přece odhalil. Jeho věčnou moc a božství, které jsou neviditelné, lze totiž od stvoření světa vidět, když lidé přemýšlejí o jeho díle, takže nemají výmluvu.* (R 1,19-20)

Tedy, když lidé přemýšlejí o vesmíru a přirodě a nevidí za vším tvořivou moc Boha, jsou bez omluvy:

♥ *Poznali Boha, ale nevzdali mu čest*

jako Bohu ani mu nebyli vděční, nýbrž jejich myšlení je zavedlo do marnosti a jejich zcestná mysl se ocitla ve tmě. (Ř 1,21)

Bible říká, kdo nepocítuje potřebu vzdát čest Bohu, dříve nebo později se jeho zcestná mysl ocitne ve tmě. To znamená, že člověk přestane analyticky myslit, jeho logické myšlení zdegeneruje, a to vede ke lhostejnosti, která je základem demoralizace. Moje maminka říkala demoralizaci "po nás potopa".

Vidíme, že bible nemá žádný soucit s lidmi, kteří mají intelektuální zábrany uvěřit, protože "uvěřit" nemá intelektuální, ale morální podstatu. Člověk s minimální inteligencí musí vidět ve stvoření Stvořitele jako v hodinkách hodináře nebo ve stavbě architekta.

Jak je možné, že tolik lidí narází na intelektuální potíže, které jim znemožňují uvěřit? Jejich pozorování toho, "co je viditelné", t.j. přírody, jim neodhalilo to, "co je neviditelné", t.j. Boha, protože je jejich myšlení diktovanó více vzdornou morálkou než rozumem. Jejich zkoumání je svedlo, aby uvěřili čemukoliv co je neviditelné a navíc neexistující. Protože to, "co vidí", t.j. přírodu, má tolik protikladů, odsuzují to, "co nevidí", t.j. Boha. Bůh je potom pro ně nemožný, směšný a zbytečný. Ateismus se stává řešením, které přijímají právě bez obětování své rozumové celistvosti.

Jak vzniklo зло? Je skutečně dnešní morální chaos nepřekonatelnou překážkou, která stojí v cestě upřímné víry v Boha? Následující příklad potvrdí přesný opak. Přírodní a morální chaos v dnešním světě je rozumově snadno vysvětlitelný. Dnešní chaos existenci Boha nevylučuje, naopak jí potvrzuje.

Vrátné se do nedávné minulosti před druhou světovou válkou a navštívme Kolín nad Rýnem. Kolínská katedrála je architektonický skvost. Člověk může obdivovat dlouhé hodiny tyčící se opěrné pilíře, vznešenou a velkolepou klenbu chrámové lodi, středověké okenní mozaiky a nádherné varhany. Cílem víc člověk obdivuje stavbu jako je kolínská katedrála, tím víc si uvědomí, jak dobrý stavitele kdysi žili. Celá stavba kolínské katedrály svědčí o obdivuhodné čarodějně zručnosti dělníků, o dokonalé schopnosti umělců. Svědčí o technické znalosti architektů, kteří naplánovali spanilé obrys stavby s neuveritelnou matematickou přesností. Dílo stavitele kolínské katedrály bylo po všech stránkách protvídáni a lidsky dokonalé. Jestliže si uvědomíme, jak málo stavebních strojů předci užívali, tím více jsme udiveni.

Stavba katedrály potvrzuje, že její tvůrci uměli plánovat, rozuměli základům fyziky, byli statvitelé, umělci, měli zručnost a vědli, proč staví.

Během druhé světové války Kolín nad Rýnem utrpěl těžké bombardování. Katedrála stála hned nadraží a neunikla bombardům. Kdybychom ji navštívili po válce, smutek by obestříl každého, kdo miluje krásu. Téměř každá budova kolem katedrály klesla pod těhou naletů. Katedrála se však nepoložila. Z dálky vlastně vypadala jako byla nedotčena. Její dvě slavné věže se tyčily majestátně do výšky. Kdybychom se přiblížili, uviděli bychom velké díry v masivně provedené zednické práci. Stovky tun betonu a cihel bylo spotřebováno k opravě jedné velké díry vysoko na věži. Střecha byla zničena, varhany rozbité a po padlaze byla po kolenu sahající sut.

Tento bezúčelný pohled otrásl každým, kdo znal nebo si uvědomil dřívější krásu dokonalého pořádku. Nikdo, kdo viděl zruinovanou katedrálu, nespojoval její zbombardovanou podobu s neschopností dělníků, zedníků, umělců a architektů. Nikdo ani na sekundu nezapochyboval o jejich existenci. Naopak, ve zboření jejich pečlivě naplánované a provedené dílo vyniklo ještě dokonaleji než v původní, nedotčené podobě. Bomby jenom odhalily stavební dokonalost, ukázaly masivnost zednické práce, která by nebyla jinak vidět. Katedrála neměla opadávající omítku ani falešné zdi, jak dnes nacházíme v mnoha moderních budovách. Nikdo nemohl obvinit stavitele z postavení ruiny. Katedrála ukázala pořádek i chaos, nádheru i šeredné jízvy a bylo by nelogické dospat k závěru, že za stavbou nestál vynechalovavý duch stavitele.

Zbombardovaná katedrála připomínala stav dnešního stvoření. Celá viditelná příroda i neviditelná morálka jsou směsí pořádku a chaosu, krásy a šerednosti, lásky a nenávisti, dobrá i zla. Ateisté nelogicky předpokládají, že příroda a vesmír nemohly být stvořeny milujícím Stvořitelem, protože "vše, co je", je neoddělitelně spjato s pořádkem a chaosem, radostí a utrpením. My, kteří věříme ve Stvořitele, však víme, že i ten nejnepatrnejší ostrůvek pořádku, dobra a lásky v moři chaosu a zla vyzaduje Stvořitele. Nevěříci se chybě domnívají, že žádný tvorivý duch nestojí za veškerým existujícím světem. Proto nemohou rozumově obhájit zmatený a zbombardovaný obraz "toho, co je". Ve skutečnosti zbombardované stvoření odhaluje plán Stvořitele lépe než dokonalé a nedotčené.

Výzkumem rakovinových buněk, které jsou

dobrým příkladem zbombardované tkáně, vědci odhalili stavbu a funkci zdravé buňky. Rakovina odhalila dovednost Stvořitele stejně jako bomby odhalily dovednost stavitelů kolinské katedrály. Proto, i když svět obsahuje zdánlivě zmatený obraz protikladů, bylo by nerozumné učinit závěr, že za vše nestojí Stvořitel. Přesto ateisté a agnostiци udržují neobhajitelnou filozofii, že pohled na svět popírá ducha a zručnost Stvořitele, protože svět je směs dobrá a zla, které zanáší zmatek do otázky Boží existence.

♥ *Jestliže však naše nepravost dává vyniknout spravedlnosti Boží, co k tomu řekneme? Není Bůh, po lidsku řečeno, nespravedlivý...? Naprosto ne! ...Jestliže však moje lež vyzdvihla Boží pravdu k jeho slávě, proč mám být ještě souzen...? (R 3,5-7)*

Naše nepravost, naše lež odhaluje Boží slávu tak, jako bomby vyzdvihly slávu starých stavitelů. Pavel píše, že nemoc, smrt, nenávist jsou vnějšími příznaky vnitřní choroby hřachu. I hřichem zbombardované stvoření odhaluje původní dokonalost, která podlomí každému čestně uvažujícímu člověku kolena k oslavě Stvořitele. Kdo je tuhý v kolenou, jak bible říká, bude neschopen dalšího logického uvažování, protože je morálně upřen na člověka, je humanista a Starý zákon říká:

♥ *Proklet bud' muž, který doufá v člověka. (Jr 17,5)*

Láska a svobodná vůle

Abychom lépe pochopili zdánlivě nepochopenité, proč Bůh připustil "rozbombardování" světa milovaného díla, musíme si nejprve ujasnit povahu lásky. Těžko můžeme pochopit Boží lásku, protože Boží vlastnosti jsou neomezené, nekonečné přesahující naši omezené chápání. Proto budeme uvažovat pouze o lásce, které jsme sami schopní. Pravda, nemůžeme si představit ani uvědomit míru Boží lásky, přesto bible učí, že bychom se o to měli snažit. Abychom lépe pochopili neomezenou Boží lásku, Bůh přirovnává Kristovu lásku k lásce mezi ženichem a nevěstou. Ježíš se přirovnal k ženichovi a své děti, všechny spasené, přirovnal k nevěstě. A tak můžeme myslit lidsky, bez spekulování s absolutnem a nekoneč-

nem.

Jak láska mezi ženichem a nevěstou začíná? Jednoho dne mladý muž pocítí, že je k dívce přitahován. Dívka je jako magnet. Stejně tak každý člověk je pro Boha magnetem. Bůh je námi přitahován, podobně jako žena přitahuje muže. Izajáš napsal:

♥ *A jako se ženich veselí z nevěsty, tak se tvůj Bůh bude veselit z tebe. (Iz 62,5)*

Mladý muž se obyčejně začne dvořit pohledem, hovorem nebo květinami. Zpočátku je vztah jednostranný a trvá-li delší dobu, může být i bolestivý. Zde si uvědomuj, že neodpoví-li člověk na Boží dvoření, Bůh trpí podobně jako muž bez opětované lásky, jenž v nekonečných, náří nepochopitelných rozměrech.

V této fázi spaluje mladého muže jediná otázka: Bude moje náklonnost opětována? Jeho náklonnost musí být opětována, má-li být dosažena spokojenosť na obou stranách. Jednoho dne namouovaná žena zjistí, že se musí rozhodnout, zda-li náklonnost mládenci vrátí nebo ne. Dívka se může poradit s rodiči nebo se zkušenější přítelkyní, avšak musí si být jista, že může mladého muže milovat bez výhrad. Jestli ano, není většího štěstí než vzájemné splynutí dvou srdcí.

První podmínkou zamilování je, že se mladík začne dvořit. Jestliže použije násilí, namouuvání se určitě zhroutí. Nedočkavost a netrpělivost růže ani dívky nepřináší. Celá podstatá lásky spočívá ve vzájemné důvěře, respektu a svobodné vůli obou partnerů lásku opětovat nebo ne. Vzájemný souhlas partnerů je biblický. Ani rodiče nenutili Rebeku do vdavek, ale zeptali se ji: "Půjdeš s tímto mužem?" Odpovala: "Půjdu."

Při svatebním obřadu musí obě strany osobně odpovědět a potvrdit svoje "ano". Násilí přivedí nenávist a rozárování. Druhá Samue洛va kniha nás poučí:

♥ *Amnón se tak soužil, že až pro Támaru onemocněl. Byla to panna a Amnónovi připadalo nemožné něco si s ní začít. (2Sa 13,2)*

Na radu Jónadaba Amnón istí Támar znásilnil. Amnón neměl trpělivost a svou lásku vnitil. Výsledkem nemohl být jiný než tragický. Jeho nenávist vůči Támar byla větší než jeho bývalá láska. Nejvíce však trpěla Támar.

Milenecký vztah mezi mužem a ženou je dokonálná ilustrace lásky. Láska mezi partnery

musí být zbudována na základě absolutně svobodné vůle a důvěry. Násilí, obzvláště z mužské strany, by přivedlo katastrofu do celého vztahu. Boží lásku nikdy plně nepochopíme. V Matoušovi Pán Ježíš říká nábožně založeným lidem:

♥ *Ne každý, kdo mi říká "Pane, Pane", vejde do království nebeského... A tehdy jím prohlásím: "Nikdy jsem vás neznal, jděte ode mne..." (Mt 7,21-23)*

Pán Ježíš řekl: "Nikdy jsem vás neznal." Bůh zná každého skrz naskrz. Co tím myslí? Klíč k tajemství je u Adama a Evy, u muže a ženy. Mojžíš napsal ve své první knize:

♥ *I poznal člověk svou ženu Evu a ta otěhotněla. (IM 4,1)*

Sloveso "znát" má v bibli význam intimního spojení ať tělesného nebo duchovního. Bůh Syn přirovnává vztah mezi mužem a ženou ke vztahu mezi sebou a lidmi. Jen lidé s intimním vztahem k Bohu jsou Bohem poznání. Věřícím bez intimního vztahu k Bohu Pán Ježíš řekl:

♥ *Nikdy jsem vás neznal (neměl jsem s vámi intimní styk), jděte ode mne... (Mt 7,23)*

Představme si, kdyby Bůh stvořil člověka bez svobodné vůle. Každý věří, že takové stvoření by nebyl člověk, ale robot. Kdo by se potěšil životním partnerem, který by udělal vše, zmáčknul-li by se ten pravý knoflík. Nikdo by nechtěl i ten sebedokonalejší stroj za manžela nebo manželku. Podobně Bůh nemůže milovat stroje. Bůh nás mohl, kdyby chtěl, stvořit tak, že bychom byli omezeni produkovat jenom dobro. V tomto případě by nám nedaroval svobodnou vůli. Považme, mohli bychom skutečně milovat? Láska stojí pouze na svobodném rozhodnutí, stejně tak jako nenávist, opak lásky. Absolutně svobodná vůle, která se může rozhodnout milovat nebo nenávidět, musí existovat v každém stvoření, předpokládáme-li, že opětuje pravou nenaprogramovanou "lásku". Věřím, že naše svobodná vůle, která podmiňuje připadnou volbu lásky, je to hlavní, v čem jsme obrazem Boha. Jeho první vlastností je "láska" a ta je podmíněna svobodnou vůlí.

Bible učí, že Bůh je láskou, proto když se nám dvoří, když si nás namluová, čeká na svobodně opětovanou lásku jako trpělivý, něžný mladík. Jeho láska, která prostě je, protože On nemůže být jiný, nás však nenuší jej milovat. Kdyby se

nás Bůh pokusil znásilnit, jako to udělal Amnón, zničil by veškerou možnost případné lásky mezi sebou a námi. Bůh udělal vše možné, aby nám dokázal svoji opravdovou lásku, dokonce se stal člověkem, Ježíšem, který z lásky, na základě svobodné vůle, podstoupil smrt na kříži, aby nás vysvobodil z viny a hřachu. Jan říká:

♥ *Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele. (J 15,13)*

Ale Bůh, Ježíš Kristus, ve svém dvoření lidstvu šel tak daleko, že položil svůj život ne jen za své přátele, nýbrž i za své nepřátele. My všichni, dokud osobně nepoznáme Ježíše Krista, dokud s ním nevejdeme do intimního spojení, jsme Božími nepřátky.

A teď přicházíme k hlavní věci. Poněvadž Bůh, jenž je láska, se rozhodl stvořit opravdově milující lidi, musel připustit možnost, že zamýšlení partneři nebudou muset opětovat lásku, budou-li si to přát. Boží věčný cíl je ustavení království skutečné lásky na zemi a v celém vesmíru. Dosažení tohoto cíle má však v sobě zabudováno riziko, že nenávist a neřest povstanou místo lásky a ctnosti. Obyčejně ti, kteří si neuvědomují, že opravdová láska stojí na svobodné vůli, si přejí, aby Bůh zasáhl do světských záležitostí hned teď a bez otálení. Ale Bůh ze sebe na naše přání diktátora neudělá. Bůh nepoužije hrubou sílu, aby učinil přítrž zlu, které všude kolem nás existuje. Lidé, kteří si přejí, aby Bůh zasáhl, si neuvědomují, že kdyby zasáhl, znásilnil by naši svobodnou vůli a současně zničil všechnu možnost opravdové lásky. Bůh svou vůli prozřetelně nekonzultuje s nikým, obzvláště ne s námi, hříšními lidmi. My bychom na naši horlivosti po rádoby spravedlnosti zničili lásku a spravedlnost úplně. A tak vlastně ve světě není to, co Bůh dovolí, ale spíš to, co my všichni společnými, destruktivními silami dokážeme.

Otzáka, proč Bůh vůbec tvoril, když předem věděl, že mnoho lásky schopných lidí se dobrovolně obráti k nenávisti, je oprávněná a nejste sami, kdo si ji klade. Bůh připustil riziko, že lásku může být vytlačena nenávistí a nezájmem. Stejně riziko je zahrnuto v jakékoliv ctnosti, jakékoli dobré vlastnosti, protože ty právě z lásky vyvěrají.

(Dokončení příště.)

♥ Tu se znova dala do křiku: „Ukřížuj ho!“ Naučili mu purpurový plášť, upletli trnovou korunu ... Bili ho po hlavě holí, plivali na něj ... (Mk. 15:14,17,19)

„Ukřížuj ho!“ Koho? Zločince? Nebo toho, kdo uzdravil mnohé? Toho, který nikdy nikomu neublížil, ani slovem ani činem, toho který nasylil tisice? Toto je oftcené svědectví! Když má člověk hlad, stačí mu skváha chleba. V okamžiku, kdy má plný žaludek, začne snít a toužit po dalším. Začne toužit po lahůdkách, po uspokojení tělesných smyslů, zdraví, krásy, úspěchu, po materiálním uspokojení. Potom přijde touha po moci a nakonec může me mít miliony a skončit život s kulkou v hlavě, protože člověka světská prázdnota neuspokojuje. Zázraky v něm vzbujují ještě větší nenasycnost. Vzpomeňme si na Puškinovu pohádku „O zlaté rybce.“ Zázraky nevyvolají lásku, vyvolají jenom údiv. Davy chodily za Ježíšem ne z lásky, ale ze zvědavosti a osobního prospěchu.

Když se Boží slovo naplnilo, zázraky ustaly.

♥ At' se děje cokoli, láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá. Láska nikdy nezanikne. Prorocství — to pomine; jazyky — ty ustanou; poznání — to bude překonáno. Vždyť naše poznání je jen částečné, i naše prorokování je jen částečné, až přijde plnost, tehdy to, co je částečné, bude překonáno. (1. Kor. 13:7-10)

Dnes mnoho křesťanů touží po zázračných podobně jako Adam a Eva zatoužili po poznání a samotná výra jim nestačí. Mnohým se jeví dary přitažlivější než Dárce. Bůh nám nikdy neslibil, že křesťané nebudou trpět, že nebudou nemocní, že Bůh zneškodní mikroby. Nemoci a smrt budou na světě, dokud Bůh naši zemi a své stvoření nepřivede do nové a věčné existence. Nikde v Bibli není napsáno, že je vůli Boží, aby všichni lidé byli zdraví nebo snad, že kdo je nemocen, stojí mimo Boží vůli. Tak jako se dítě rodi do světa s pláčem, tak člověk odchází ze světa sténající. Člověk se rodi do nové existence a přechod do života i ze života je bolestivý.

Bůh nám svěřil evangelium a přikázání:

♥ Bůh nás uznal za hodné svěřit nám evangelium, a proto mluvíme tak, abychom se libili ne lidem, ale Bohu, který zkoumá naše srdce. (1. Tes. 2:4)

♥ „Jděte do celého světa a kažte evangelium všemu stvoření.“ (Mk. 16:15)

♥ Ne každý, kdo mi říká „Pane, Pane,“ vejde do království nebeského; ale ten, kdo ční vůli mého Otce v nebesích. Mnozí mi řeknou v onen den: „Pane, Pane, což jsme ve tvém jménu neprorokovali a ve tvém jménu nevymítali zlé duchy a ve tvém jménu neučinili mnoho mocných činů?“ A tehdy jim prohlásím: „Nikdy jsem vás neznal; jděte ode mne, kdo se dopouštíte nepravosti.“ (Mat. 7:21-23)

Přátelé, vyvarujte se mocných zázraků, obzvláště v „Ježíšově jméně,“ abyste nebyli diskvalifikováni. Nepravé dary jsou jistě jedním důvodem, který nám může zabránit vstupu do nebe.

♥ Židé žádají zázračná znamení, Řekové vyhledávají moudrost, ale my kážeme Mesiáše ukřížovaného. (1. Kor. 1:22)

—kas—

Podívej se zpět ... a chval Ho, podívej se vpřed ... a důvěřuj Mu, podívej se kolem sebe ... a služ Mu, podívej se nahoru ... a očekávej Jej.

Bud' ztišen, abys slyšel Boží plán.
Bud' odvážný, abys hlásal Boží novinu.
Bud' čestný, abys žil Boží život.

PŘEČETLI JSME ZA VÁS

Lidský život v humanistické společnosti ztrácí hodnotu. Jestliže věříme, že jsme se vyvinuli ze zvířat, dříve nebo později začneme jako zvířata jednat. V našem jednání se

4 ZÁPAS O DUŠI

vždy odráží naše víra. Mnoho dnešních dětí vyrůstá stejně jako zvřata od útlého mládí na divoko, bez dozoru, bez vzdělání a přežívají na ulicích bez rodičů i bez domova. Propadají prostituci, drogám a kriminalitě. Děti bojují o život, nebo spíš o přežití za každou cenu a každým možným způsobem. V Brazílii jsou dětské smečky postrachem obyvatelstva. Jsou případy, kdy policie do této smečky střílí jako do zdvočelých psů. Obvinění hrůzné nelidskosti volá k Pánu Bohu a nastavuje dnešní společnosti zrcadlo.

Předčíslí 976: Video pornografie měla v r. 1986 v USA obrat 460 milionů dolarů. Americká telefonní společnost zaznamenala jen v lednu 1989, tedy za jeden měsíc 712.000 hovorů na pornografické lince. Rodiče chlapce žalují telefonní společnost společně s rodicemi postiženého děvčátka, protože jejich dvanaštiletý syn po dvou a půl hodinovém poslechu detailního popisu sexuálního zneužití děvčátka uskutečnil to, co slyšel. Další případ, kdy mladý muž proposlouchal 23.000 dolarů pornografických fantazií a zanechal telefonní účet v bytě kamaráda, vedl k vyšetřování, odkud se vzalo záhadné předčíslí 976. Když si uvědomíme, že každý hovor přinese telefonní společnosti nejméně 90 centů a mezi volajícími jsou především děti a mládež, zůstává nám rozum stát, proč zatím jediné opatření proti tomuto zločinu jsou pouze zamýkací telefony.

Dvacetišestiletý Tsutomu Miazaki se u tokijského soudu přiznal, že zabil čtyři děvčátka. Tento čin otřásl Japonskem nejen svou brutalitou, ale i proto, že odhalil zhoubný vliv pornografie. Policie a reportéři zjistili, že Miazaki byl obsahoval více než 4.000 porno kazet. Miyazaki přiznal, že začal uskutečňovat své sexuální fantazie před třemi lety a sám pořízoval videozáznam žen a dívek, které zabil.

Desetiletý kalifornský chlapec byl zatčen, protože sexuálně zneužil dva chlapce a znásilnil dvě dívky. Chlapec přiznal vy-

šetřovatelům, že mu jako příklad sloužily pornografické časopisy.

Děti v asijských zemích často pracují od malíčka po boku rodičů podle své velikosti a schopnosti. Rodiny mají velké množství dětí, aby si zajistily živobytí. Lidem z vyspělejšího světa se zdá, že je to nelidské vykořisťovat děti, ale myslím si, že ještě horší je nechat děti umírat hladem nebo vyrůst a žít bez práce, a ani je nenaucit pracovat. V zemích, kde toto „nelidské vykořisťování“ není, je vícе potratů než porodů. To se již nemluví o nelidském vykořisťování, ale o právech žen, a abychom si uchláčholili svědomí, oslavujeme Mezinárodní den dětí. Jaké pokrytecky! Dnešní děti a nejen děti třetího světa, trpí.

Kniha „Rudý kokain,“ autor Dr. Joseph Douglas Jr., popisuje, jakou úlohu v drogové válce sehrál celý blok míru. Semínkový král, zběhlý generál Šejna, kterému na Západě nechiňel nikdo „věřit,“ popsal celou síť, metody a úlohu zahraničních studentů. Dnešní Kuba a její spojenci mají na svědomí neutěšenou situaci v Jižní Americe. Juan Antonio Rodríguez, agent kubánské výzvědné služby, koordinoval drogové aktivity od r. 1975 jako „komercní reprezentant“ mezi univerzitními studenty v Sov. svazu, Maďarsku, Československu, východním Německu a ve Francii. Kokain z Panamy, Mexika, Bolívie, Kolumbie zásoboval nejen Spojené Státy. Jen jedno kokainové vyplacení dalo Fidelovi 30 milionů amerických dolarů. Tyto pohádkové příjmy kubánskí bratři používají na vývoj nukleárních, bakteriologických a chemických zbraní. Z těchto zisků financují revoluce a převraky nejen v Jižní Americe, ale hrají klíčovou úlohu i v afrických záležitostech. Rodríguez vyzradil po třiceti letech tajné služby síť drogových baronů a teroristické akce kolem celého světa, na nichž se společně podílel tábor míru. Skomírající komunistické režimy plnily a plní nenasylnou pokladnu zničeného hospodářství obchodem a spoluprací s drogovými barony. Ted je řada na nás. Československo se může stát hlavním evropským střediskem obchodu s drogami. Co jsme z tábora míru vyváželi,

se vrací tvrdou a neúprosnou ranou zpět. Naše morálně narušená společnost, a především mládež, bude platit vysokou daň hřichu.

—kas—

ŽIVÁ MINULOST, MRTVÁ PŘÍTOMNOST

NEPÁL

Nepál se otevřel turistům teprve v roce 1954. Nepálské království je živé muzeum, živý středověk, kterého člověk dosáhne tryskovým letadlem. Je to světový turistický unikát. Izolovaný, zachovalý a uzavřený zůstal jenom díky těžko přístupnému terénu — jak z Číny, tak z Indie.

Indie pod námi byla bezútěšně hnědá, nekonečně rovná. Potom jsme uviděli hlboká údolí, hory kolem a nijak jsem si neuměla představit, kde budeme přistávat. Hory jsme pleteštěli a objevily se úplně rovné, terasovité náhorní plošiny. Jejich velikost a stupňovitost nás udivovala. Přistáli jsme bez problémů.

Zbylé indické rupie nám v bance na letišti nevyměnili ani v Indii ani v Nepálu, přestože nám bylo řečeno, že v Nepálu velice rádi rupie akceptují. Neřekli nám, že akceptují rupie pouze od Indů, ne od ostatních cizinců. Vyplnili jsme vízovou aplikaci a bašli na nás: „Dvacet dolarů.“ Koukali jsme, jako když jsme spadli ze švestky; jaké dolary, vždyť jsme právě prošli výměnou peněz? Za vízum se platí v dolarech, ne lokální nebo indickou měnou. To nám trochu vzalo dech, a dřív než jsme se vzpamatovali, nosiči nám vzali zavazadla a odnesli k jedněmu dveřím. Tam je popadli další a přenesli dalších 10 metrů. Všichni se domáhali — peníze, peníze! Bylo to na nás trochu rychlé a byli jsme připraveni nasadit nedobytnou tvář, ale v příštím okamžiku si nás vyzvedl náš průvodce, a byl pokoj.

Byli jsme trochu nesví, protože situace mezi Indií a Nepálem zůstávala i nadále napjatá. Indie zablokovala hraniční pře-

chody, Nepál odřízl od zásobování, které nemůže projít jinudy než přes Indii. Nepál neměl pohonné hmoty, palivo, léky, potraviny, prostě kalamita. Nevěděli jsme, jakým pohonom a jestli vůbec uvidíme to, co jsme si přáli, a hlavně objednali. Měli jsme v plánu sedmihodinovou cestu autem k úpatím Himalájí.

Průvodce nás ujistil, že turismus má přednost před vším ostatním. Benzín mají na lístky, 6 litrů na týden, a tak se černý trh stará. Městem jezdily trolejbusy, taxiky skoro žádné, ne mnoho privátních aut a motocykly. Ale po Indii, přestože byla doprava tolik omezená, to bylo osvěžení, protože jsme opět viděli automobily všech možných druhů. Za normálních okolností musí být město přecpané a zasmrděné výfukovými plyny. Hodně lidí používalo kola, bajajové a bečáci — šlapací rikšové prováželi turisty v úzkých uličkách.

Kathmandu však není tak veliké a při troše dobré vůle se dá téměř všechno zvládnout pěšky. Prohlídka starého města byla fascinující. Buddhistské a hinduistické chrámy z 15. a 16. století jsou začouzené, zamaštěné, začerněné věky a stálymi obětními dary z potravin, které kvási, hnijí, smrdí, jsou olepené mouchami, špinou, nazdobené červenou hlinkou, která stéká s mastnou špinou z božstev. Náboženského náradí je bez konce. Modlitební mlýnky, růžence, korále, hořící nádobky místo svíček, čmudítká, masky, bubáci božstev, lidská těla se sloní hlavou — Ganeša, mniší všech věků, plno lidí, ptactva, domácího zvířectva, drůbeže, psů, opic a dětí, které se peleší v hrozné špině. Hutný mumraj, který člověk vnímal všemi smysly. Uvnitř chrámu jsou stovky zapálených „svíček“, bronzových misek s knotem a hořícím máslem. Zvuk modliteb, cinkání zvonků, vůně kadidla, řady mnichů, kteří se modlí s růžencem, rozehvívá atmosféru. Každý chrám má dětského lámu, který je reinkarací předchozího velkého lámy. Rodiče doufají, že jejich robátko bude lámovým převtělením a přináší svoje chlapečky k posouzení. Hvězdopraci a jiní svatí mužové dětičky pozorují, konzultují mezi sebou, a dítě, které prokáže mimořádné schopnosti, se stane svatým mužem. Je to

6 ZÁPAS O DUŠI

zvláštní pohled vidět chlapce, ještě dítě, jak sedí na vyvýšené plošině, kolem něho bzučí modlitby desítek mnichů všech věků, dítě lelkuje a občas také odříkává modlitby. Tu a tam mu v tváři zahráje dětský úsměv.

Kumari, živá bohyně, reinkarnovaná dcera bohyně Kálí, patronka, údolí je uctívána jako kult panenství. Malá děvčátká z rodin zlatníků a stříbroteců, která mají fyzickou dokonalost, zdravé a soudrné zuby, nikdy neměly zlomenou kost či krvácení zranění, jsou vybírána ve složitých rituálech. Kumari musí být dokonalá krásou a vynikat nebojácností. Odvaha vybraných děvčátek se zkouší v temné místnosti a nesmí se bát strašidelních zvuků. Její horoskop musí být v souladu s horoskopem krále. Kumari žije v paláci, chráněna hinduistickými kněžími a z paláce vyjde nebo je spíš vynesena a vezena v chrámovém kočáru, aby se účastnila náboženských festivalů. Kumari kraluje a dává požehnání, dokud nedosáhne puberty. Před první menstruací je vybrána nová bohyně. Kumari, kterou jsme viděli vyhlédnout z okénka paláce, je asi desetiletá dívka. Její předchůdkyně, které je dvacet let a je ze své funkce penzionovaná, by si přála být lékařkou. Bývalé živoucí bohyně mají neveselý úděl. Je o ně sice doživotně postarano, ale žijí v osamění. Nevdají se, protože jejich božství přinese předčasnou smrt manželovi.

Devadesát procent obyvatelstva Nepálu je hinduistického vyznání a s 5% buddhistů se vzájemně snáší dobré. Náboženské obřady provádějí ve stejných chrámech. Zbytek obyvatel, asi 3%, jsou muslimové a asi 40.000 křesťanů. Místní zákony zakazují občanům, aby se zřekli hinduismu. Nedávno odsoudili 13 osob na osm a půl měsíce vězení, protože přijaly křest. Křesťanům se nepřeje, a kdokoliv rozšiřuje křesťanství, tomu je zabaven majetek, pokud nějaký má, a jde do žaláře. Podle oficiálních informací však prý nikdy neprolili kapku lidské krve z náboženských důvodů, neshod a třenic.

O Nepálu se říká, že má víc bohů než obyvatel a víc chrámů než domů. Chrámy v Kathmandu jsou fantastické. Bodnath je asi 2.500 let starý buddhistický chrám, ke

kterému vede 365 schodů. Čtyřicet metrů vysoká stupa sedí na polokouli, která symbolizuje svět, a v jejím středu sídlí bohové. Kolem stupny s vševidoucím okem Buddhy je alej 108 pevně zasaděných modlitebních mlýnků, které věřící neustále roztáčejí. Každá otáčka znásobuje počet modliteb. Lidé si napsí modlitby na svítek papíru, vloží dovnitř modlitebního mlýnku a potom stačí jenom roztáčet. Růžencové modlitby se opakují a tři různé druhy korálků modlitby sčítají. První řada má sto osm korálků, druhá počítá stovky a třetí převádí odříkané modlitby do tisícovek.

Poutníci přicházejí k tomuto chrámu z široka daleka. Někteří měří vzdálenost délkom svého těla. Padnou na zem, vztahou ruce k modlitbě i meditaci a jako v transu vstanou, odměří délku svého těla od pat po špičky prstů, znovu k zemi a tímto způsobem putují v agonii mnohá léta, než se do chrámu „doplazí.“

V Kathmandu jsou stovky chrámů, královské paláce, vše v originální, zachovalé podobě. Krásně vyřezávaná okna, okenice a ozdoby, okénka ze slonoviny jsou nedotčená, neuvěřitelná a z nich vykukují zajímavé, exotické tváře žen.

Nepál je země festivalů. Náboženské festivaly probíhají stále a krvavé oběti zaplnují náměstí před chrámy krví obětovaných zvířat. Obětuje se v množství, že krev teče a stojí kolem. Démonické tanec, mystické zaklínání, kulty a ceremonie jsou na denním pořádku. Festivaly jsou rozděleny do několika skupin. Nejvíce festivalů oslavuje bohy. Další oslavují mrtvé a na jejich počest provádějí rituální koupele a půst. Nadpřirozené schopnosti, telepatie a „jazyky“, kterými věřci komunikují s bohy, jsou běžné a velice rozšířené úkazy.

Narozeniny jeho výsosti, krále Birendra Bir Bikram Shah Dev jsou národním svátkem stejně jako narozeniny jeho manželky. Oslavy jsou velkolepé. Oba jsou mladí monarchové, král nabyl vzdělání na slavných univerzitách v Anglii. Rodinka má tři děti a o královnu se říká, že je silně protikřesťanská. Chce zachovat hinduistickou čistotu národa. Král se považuje za svatého, osvíceného, je absolutní, neomylný vládce.

Nepál má asi 18 milionů obyvatel, 80% obyvatel je negramotných a velice chudobných. Stejně jako v Indii nám mnohokrát říkali: „Kdybychom mohli mít aspoň dvě jídla denně.“ Lidé často trpí zaživacími potížemi, žaludečními vředy a jako v Indii jsou většinou vegetariáni. Máslo pálí v bronzových mystických bohům. Rýže je velice drahá, kolem 2 dolarů za kilogram a lidem neslouží za potravu, ale jako obětní dar bohům. Nepál je jedna z nejchudších zemí světa s ročním příjmem 152 US dolarů na obyvatele. Je ekonomicky totálně závislý na Indii. Na vybranou moc nemá. Ze severu má mohutnou Čínu a z jihu mu nedá vydechnout indický bratr. Svou nadost a panovačnost Indie obaluje nároky rovnoprávných partnerů.

Nepál díky živému turistickému ruchu nemá nouzí o valuty a může nakupovat na západních trzích, ale musí transportovat přes Indii veškeré zboží, zásoby a palivo. Indie by měla ráda větší podíl na valutách. Pro indické překupníky je Nepál ráj, a když nám říkali, že jich v Nepálu žije a čachruje asi jeden a půl milionu, zdálo se nám to trochu přehnané. Ale Indové sami, v časopise „Indie dnes“ z 30. dubna 1989 přiznávají, že v Nepálu žije a pracuje 3 miliony Indů, a nelší se jim, že se Nepál brání a požaduje pracovní povolení takticky od všech cizinců. Tedy žádná diskriminace pouze vůči Indům. Podle Indie, Ind či Nepálec, bratr jako bratr, na množství nehledeme, musí být rovnoprávnost, především ta číselná. V Indii naopak žije asi 3–5 milionů Nepálců, ale vezměme v úvahu, že 80% Nepálců je negramotných a živoří stejně v Indii jako doma v Nepálu. Zato 3 miliony Indů ždímají Nepál o valuty, obzvlášť, když je jinak nesmírnitelná indická rupie směnitelná za „tvrdé“ nepálské rupie pro Indy bez omezení. Za ty se pak v Nepálu nakupuje západní zboží. Hordy Indů přijíždějí do Nepálu nakupovat vše, co v Indii naprostě chybí. Ženy nakupují sáří, zlaté šperky, o ostatním zboží ani nemluví. Nepálské obchody jsou plné poslední elektroniky, zatímco i indické Duty free zejí prázdnoutou. Pár lahviček parfémů, rádia v malém výběru, nějaký fotoaparát a pář ošuntělých tretek. Na video se může zákazník zapsat do pořadníku. Indové jsou v Nepálu v podsta-

tě jediní nakupující zákazníci západního zboží. Západní turisté nepřijeli nakupovat elektronické zboží, domorodé obyvatelstvo z vynálezů západního světa nemá pražádné potěšení a při jejich výdělečných možnostech dokonce ani touhy.

Sovenýry, které nám v Indii nutili na každém kroku a prodavači se dušovali, že je doma vyrábí babička, dědeček a celá rodina, pocházejí z Nepálu nebo od tibetských uprchlíků, kteří v Nepálu žijí. Indové je turistům prodávají za dvojnásobnou cenu, ale obchodní výdaje má každý. A aby se turista cítil dobré, říkají mu maharádžo. Samozřejmě, Indii unikají turisticko-pašerácké valuty, a tak Indie zablokovala přechody do Nepálu a čeká, jak dlouho Nepál vydrží, než přistoupí na indické celní novoty ve formě dalšího zdanění. Indie chce svůj podíl. Vím, že je to zjednodušený pohled, ale obvyčejně za každým konfliktem, ať je lokální nebo světový, se skrývá závist, žárlivost a sobectví, prostě dva bratři, Kain a Abel, Izák a Ismael, Ezau a Jákob, již v tolkátké obdobě. Dnešní Indie má tolik konfliktů, že z toho zůstává jednomu rozum stát. Jak dlouho jim vydrží trpělivost, než si dupnou?

Indicko-nepálský konflikt má a bude mít nedozírné ekologické následky. Nepál je hornatá země, klimaticky subtropická v „nížinách“ a s alpskou přírodou ve vyšších polohách. Polička jsou terasovité obdélkávány. Protože Indové zastavili přísun pohonného hmot a petroleje, nosiči přinášejí na zádech ohromné náklady dřeva a klacků — palivo na vaření a topení. Až přijdou deště, odlesněná polička spláchné voda a budou nejen bez paliva, ale i bez zemědělství. Porost je velice řídký, tráva téměř neroste, eroze je obrovská i za normálních okolností. Jak to bude vypadat za několik měsíců, o létech si netroufám spekulovat, je deprimující — a svět opět mlčí.

Obyvatelé

Nepálu mají hezký pozdrav. Sepnou ruce na prsou, mírně se ukloní. Vždy s úsměvem ve tváři vítají a stejným způsobem se loučí. Každý Nepálec má tři jména, to poslední oznamuje, do které kasty jednotlivce patří. Lidé jsou menší postavy,

8 ZÁPAS O DUŠI

plochých mongolských tváří a tiché mluvy. Většina lidí, všech věků má uprostřed čela červené znamení. Ženy mají červené barvivo i v pěšince vlasů. Červená barva převládá i v oblečení. Často mají vpletenu červenou vlnu do copů vlasů. Ženy mají naušnice nejen v uších, ale i zlaté kroužky v nose. Uši mají propichané kolem dokola, tak jako to dnes vidíme u moderní mládeže. Většina lidí se živí zemědělstvím a ve městě se žije z turistického ruchu.

Řemeslníci vyrábějí dřevořezby, barevné a strašidelné masky bohů, koberec a drobné suvenýry. Byli jsme trochu zaraženi, kolik lidských lebek, okovaných ocelovými ornamenty bylo na každém turistickém náměstí. Ptali jsme se, odkud je mají, a že prý z Indie. Okultní náradíčko a ráj pro okultisty. Nedlouho nato jsme se dočetli (zdroj Reuter), že Indie je největší exportér lidských kostí. Zvláštní primát. Podle odhadu 15.000 koster a množství z exportovaných 50.000 lebek se promění na „suvenýry.“ Tento obchod představuje hodnotu asi 4 milionů amerických dolarů. Samozřejmě oficiální místa oddělení Import-Export nic nevěděl, protože obchod s lidskými pozůstatky je od r. 1985 úředně zakázán.

Mezi domorodci, mnichy a turisty se motají běloši, kteří přijali zdejší způsob života, náboženství i filosofii. Zavinili se do pruhů látky jako Indové, vlasy mají zcupované, těla vyhulblá, oči červené a nepřitomné, s pořádným nánosem prachu a špiný. Nepál je ráj narkomanů. Byli jsme překvapeni během celého cestování, kolik mladých západních dívek a žen středního věku cestuje samostatně. Trička výstížně reagovala na potřeby normálních turistů: NO RIKSHA, NO EXCHANGE, NO HASHISH, NO SOUVENIRS, NO PROBLEM. Nechci rikšu, neměním valuty, nechci ani hašiš, ani suvenýry a hlavně nechci žádné problémy. V novinách je téměř každý den zpráva, kolik kilogramů zlata zůstalo na letištích, když se pašeráci báli přihlásit ke svým zavazadlům. Za rok je to pár metráků zlata, které obohatí královskou pokladnu.

Dlouhodobější turisté, většinou mládež, projdou velice rychle proměnou k domácí-

mu stylu. Horko a prach zanechají následky na vzezení každého. Hotelová de lux kategorie zajíšťuje čistou postel, tekoucí vodu a poživatelné jídlo. Jídlo však člověku hořkne v ústech, když vidí chudobu, nedostatek a v jakých podmínkách se jídlo nakupuje, připravuje a konzumuje. Člověk si uvědomí, jaký je luxus jenom netrpět hladem. To, jestli chutná nebo nechutná, je naprosto neoprávněné pomyslení. Když jsme jedli venku — a to jsme měli jídlo předem připravené — dali jsme polovinu tomu, kdo si k nám přisedl a sledoval nás hladovýma očima. Děti si velice rády vzaly vajíčko vařené natvrdo, kuře a opečené brambory. I v restauracích jsme viděli, jak personál čeká, jestli všechno sníme.

Viděli jsme mladou matku s novorozenetem umírat u vchodu do chrámu. Lidé kolem ní chodili k modlitbám a asi to byl pro ně běžný pohled. Neměla silu přijmout jídlo, které jsme jí dali, ale nevěděli jsme, jak jinak jí pomoci. Jak vyřešit lidské utrpení, bídou, bolest, hlad a beznaděj v zemích, kde kráva je posvátná a místo mléka a masa lidé stírají rukama kravince z chodníků? Několikrát denně přinášejí do chrámů oběti z potravin, které sami tolik potřebují. Potraviny, tak vzácné, hnijí a smrdí. Lidé hledají milost u bohů a u vchodu do chrámu umírají hladoví chudáci. Tolik špín, hnily, smradu — a nábožný člověk na to kleká, slklání hlavu před sloní hlavou, zlatým teletem, opicími bohy a dálšími příšerami, až z toho padá na člověka hrůza. V jakém otroctví to žijí?

Šerpové

Je neuveritelné, jaké náklady přinášejí šerpové — nosiči z horských vesnic, a jaké vzdálenosti pochodusí. V r. 1905 přeneslo 60 nosičů zlatý automobil značky Rolls Royce horskými stezkami na bambusových nosítkách pro krále a dlouhá léta to byl jediný automobil v Nepálu. Potkávali jsme často nosiče, kteří nesli pacienta z hor k lékaři, ale obyčejně už bylo pozdě. Většina šerpů přichází z hor na tržnice do Kathmandu. Na zádech nesou až 100 kilogramové náklady zeleniny, pšenice, rýže, a teď i náklady dřeva. Zpět nesou pytel se solí, petrolej a jiné nutnosti. Sůl jim dodá

nebo nedodá Indie. Některí venkovanié jdou až 25 dnů pro 5 kg soli. V malém množství mohou získat sůl výměnou za rýži v Tibetu, kde je několik slaných jezer. Jejich cesta z Tibetu do Nepálu je však těžší a náročnější. Vesnice jsou odděleny stovkami kilometrů a nekonečnými hřebeny velehor. Překvapilo nás množství zkamenělých mořských ulit a škeblí, které se v Tibetu a Nepálu nacházejí a prodávají jako suvenýry. To jen dokazuje, že Himaláje byly pod mořskou hladinou, a to, že Noemova archa přistála někde na úpatí Araratu není pohádka.

Nepálci přicházejí do Tibetu nejen pro sůl, ale také pro med. Tibetské náboženství nedovoluje sběr medu, protože člověk bere obživu živému tvoru. Ale pro každý zákon se najde klička i v Tibetu, a místo Tibetaňů vybírají med Nepálci. Jsou neuvěřitelně zruční a odvážní. Roje divokých včel mají hnizda na strmých skalních stěnách. Medlovcí šplhají po skalách pomocí provazových žebříků. Jejich pomocníci včeli hnizdo zdola vyčuzují. Včely jsou dezorientované a v konečné fázi lovec na žebříku pochodní na dlouhém klacku způsobí ve vcelém hnizdě naprostý chaos. Lovec hnizdo zajistí provazy a pornal u spouští na zem. Čekající pomocníci dole chytají každou kapku medu do nádob. Shora prší med. Ne všechn med je vhodný k jídlu. Některé včely sbírají nektar toxicických rostlin. Lovec musí poznat požitelnost medu podle barvy a podle toho, jestli štípe na kůži. Že jsou poštípaní, pobodání, plní žihadlo, už patří k povolání sladkých lovčů. Jejich jedinou ochranou je kápě z hrubé tkaniny. Zbytek oděvu jim moc ochrany neposkytne. Těla starých lovčů jsou tuhá a vysušená. Žihadla už nezpůsobí ani opuchliny, ale čím mladší a obalenější je lovec, tím víc bolesti zažije.

Domorodci jsou malé postavy, samá šlacha, sluncem a suchem vysušená tvář, nohy bosé, široká chodidla ztvrdlá jako podrážka. Mladí hoši, často ještě s dětskou tváří nosí náklady, které mají i víc než dvojnásobek jejich tělesné váhy. Často jsme viděli mladé chlapce, kteří byli deformační těhou nákladů. Těžká břemena jsou tažena nebo držena širokým pruhem přes čelo a náklad spočívá na zádech. Pocho-

dají v předklonu jako mašinky. Kdyby nebyl Nepál naprosto izolovaný od světa tak dlouho, také díky pohřbívacím zvykům, mohli antropologové objevit košti zaručeně chybějících humanoidů. Pokřivené nohy, sražené torzo, síla a velikost kloubů, končetin, silný hřbet, zdeformované krční obratle, ustupující čelo by udělaly z šerpů nádherné antropologické exempláře. Neobjevený ráj evolucionistů. Dobře utahaný šerpa připomíná svými tělesními znaky daleko víc lidoopu než člověka. Muži se dožijí průměrného věku 52 let a ženy pouze 48 let.

Nepálská žena nese životem čtyři břemená. Těžký náklad na zádech, na boku dítě nebo nádoba s vodou a nenarozené dítě v životě. Žena v průměru porodí 12 dětí, z toho jich 7 zemře. Kolik bolesti a utrpení unese? Kolik „zmařených životů“ na jedné straně, a člověk by se mohl ptát, proč Pán Bůh dopustí tolik utrpení? Děti jsou všude jako slipy na smetišti, bez dozoru dospělých, starají se o ně jen o maličko starší sourozenci, ale nějak, ač ne všechny, přežijí. Maličké děti, které jsou ještě v náruči, mají kolem očí černé linky, jako dospělé krasavice, ale to prý není ozdoba, nýbrž medicína. Náušnice mívají i chlapci a tolik holých prdeliček jako v Nepálu jsem ještě neviděla. Plenky nebo dětské kalhotky prostě neexistují.

Znovu a znova mě utěšuje víra, že děti, i ty nenarozené, patří Pánu Bohu a najdou mír, pokoj a lásku v Boží náruči. Ve všech dobách, kdy lidstvo rebelovalo proti Bohu, kdy Pán Bůh vylil svůj hněv proti bezbožnosti, modlárství, nevěře a hřichu, vždy ušetřil duši dětí od věčného zatracení. To nepatrné procento křesťanů, které v Nepálu žije, je posíleno pro věčný život nekonečným množstvím dětí, které jsou ušetřeny života v tomto slzavém údolí. Lidé slouží bohům, ale nikoliv Bohu, jedinému Stvořiteli, Otci. Lidé odmítají Krista a klanějí se všemu možnému, jenom ne tomu pravému. Slouží falešným bohům, modlám a skončí svou životní existencí ve věčném zatracení. S jakým úsilím usmířují temné síly démonismu, přinášejí oběti, kdy se náměstí chrámů promění v krvavou stoku. Sami umírají hladem, denně klekají, křížují

se vertikálním znamením, roztáčejí modlitební mlýnky, počítají a posouvají korále růženců, pálí kadidla, svíčky, dělají, co mohou a jistě s upřímnou vírou, s nadějí, že náboženské prostocviky je přivedou do nové a lepší existence.

Den matek

Byli jsme trochu překvapeni, když jsme četli ve městě hesla jako: „Materství je lepší než nebe“ a podobně. Rovnoprávností žen to nezaváňelo, ale to byly jen přípravy na den matek, který má trošku jiný původ a datum, než ten, který známe a oslavujeme. V Nepálu se slaví den matek od pradávna. Legenda vypráví, že pasačka krav uviděla tvář své zemřelé matky v jezeře, když se sama zhližela. Od té doby, začátkem nového lunárního měsíce v měsíci Baishakh, což byl pátek 5. května, se tisíce mužů a žen chodí namočit do svatého jezera Mataritha Kund a modlit za duše zemřelých matek. Jezero je blátivá louže, plná lidských těl, kde není k hnufit.

Na den matek jsme se vydali do Pokhary k úpatí Hinalájí. Čekala nás nezapomenutelná podíváná. Vyšloření vesničané, ženy, jejichž sári hýnila barvami, děti jako obrázek a každý měl povinnost navštívit, přinést dary a vzdát čest matce. Na cestě byl každý, kdo se mohl hýbat. Autobusy a nákladní auta byly ověnčeny lidskými těly. Babičky v sárich šplhaly po žebřících a seskakovaly z nákladáků, a protože byl nedostatek pohonných hmot, autobusy byly přeplněné k prasknutí. Uvnitř byly lidé našlapaní jako sardinky. Na střeše sedělo maximum lidí a lidé viseli na všem, čeho se mohli držet, jen aby popojeli kupředu, aspoň část cesty. Většina skupin a rodinek šla pěšky.

Z Kathmandu se jezdí buď na tropické safari podívat se na nosorožce a jinou divokou zvěř, či projet se na slonu, nebo do Pokhary, odkud vyrážejí výpravy horolezců do základen před výstupem do horstva Anapurny a k Mont Everestu. Do Pokhary je možné se dostat dvěma způsoby. Po silnici z Kathmandu to trvá 7 hodin namáhavé, prašné a úmorné cesty, ale turista je odměněn nahlédnutím do života venkovských. Pohodlnější cesta je letadlem a nejlepší

je jednu cestu jet a druhou letět. Normální turista je cestou do Pokhary rádně vyčerpán, a ti, co jedou terénním vozidlem, džípem, mají navíc ještě boule, modřiny a tělo rozmlácené nadranc. Výmoly, serpentiny, čmoud z nákladáků, autobusů, prach a horko nás dusily celou cestu. Zpět to bylo podstatně lepší, už nebyl Den matek a provoz byl daleko menší.

Pokhara

Pokhara je městečko, které je oživeno turisty, kteří se přijedou podívat aspoň na úpatí velehor. Bydleli jsme na ostrově, viděli normální hřebeny hor, ale to, co bylo za nimi, bylo neuveritelné. Jako v pohádce — za devaterými horami — hřebeny hor jedny za druhými a jejich výška brala dech. Pokhara je 900 m nad mořem a ve vzdálenosti přímou čarou pouhých deseti kilometrů se zvedají hory do výšky 8.000 metrů. Neměli jsme úplně jasno, a tak se nám velehory motaly dohromady s mraky. Vše bylo v jedné výšce.

Pro nehoraly končí výstup v Pokhaře. Navštívili jsme tábor tibetských uprchlíků a velice mile jsme se pobavili. Čína „osvobodila“ Tibet v raných padesátých letech. Dalajláma odešel do exilu v 59. roce a tisíce uprchlíků čekají v Nepálu, Indii a jinde, až se Tibet vymaní z čínského područí. Tibetské ženy jsou hezké, silné ženy, které mi trošku připomínaly uniformou odvážné školačky, jen jejich sukénky nebyly nad kolena, ale k zemi a ve vlasech neměly obrovskou mašli. Byly jsme velice překvapeni, jak čistý a upravený byl celý tábor, jak dobrou angličtinou mluvili rodiče i děti. Dnes žije v Nepálu již třetí generace původních uprchlíků. Přivydělávají si výrobou suvenýrů, takže zaručeně tibetské suvenýry v Indii nejsou z Tibetu, ale z Nepálu. Uprchlíci mají svobodu pohybu, mohou cestovat do Indie, ale nepálské ani indické občanství nechtějí. Věří, že se vrátí domů. Podle toho žijí a udržují své náboženské tradice.

O věcech posledních

V Indii nás provázel skřek vran, havranů a dravých ptáků. V Nepálu jsme neustále slyšeli kukačky. Z Dhulikhelu jsou vidět

nádherně hřebeny Himalájí a tam jsme při západu slunce zpovídali našeho průvodce. Hotýlek, ve kterém jsme zůstali, byl jednoduchý, milý a útulný. Měli jsme co poslouchat i zapisovat, hlavně o věcech posledních. V Indii, Nepálu a jiných hinduisticko-buddhistických zemích nejsou hřbitovy. Nedaleko z Kathmandu, na břehu řeky Bagmati, která se po dlouhé pouti vlévá do svaté řeky Gangy, přináší ji rodiny nemocné a umírající, aby v radostném očekávání přijali smrt a vysvobození z tohoto slzavého údolí. Zlaté střechy chrámů jim osvětlují poslední okamžiky života. Svatí muži se omývají svatou vodou a popel spálených nebožtíků začná dlohou pouť do nové a lepší existence. Hindové své mrtvé spálí buď na břehu řeky, nebo na vrcholu hory. Jenom člověk, který se zřekne světa, který je asketa, poustevník, může být pořben, ale k pořibívání nejsou určena žádná místa posledního odpočinku. Buddhisté konzultují horoskop, a zámožnost nebožtíka rozhodne, má-li být zesnulý pořben, spálen, vhozen do řeky nebo rozsekán na kusy, aby jej ze světa odklidili orlové, supové nebo divoká zvěř. Spalování bez porádné hromady dřeva jaksi nejde, a kde ho budou brát během indické blokády, je otázka. Supové budou také přežívat. Nejchudší nebožtík je obvykle vhozen do řeky.

Supí pořeb má svá pravidla. Tělo se zabalí do bílého plátna a nebožtíka odnesou na místo posledního odpočinku hrobař za doprovodu pozůstalých. U těla zůstane několik mužů, kteří tělo sekera rozsekají na kusy. Dohlížejí na supy a dravce, popíjejí pivo. Když zůstanou holé kosti, rámusem bubnů zaženou ptáky, potom zbylé kosti rozbití na drobné kousky a ptáci dokonale zahladí jakoukoliv známkou smrti. Někdy trvá celý pohřební obřad několik dnů, podle množství a apetitu ptactva.

V hinduistické rodině má odpovědnost za kremaci otce nejstarší syn, nejmladší za kremaci matky. Jestliže rodina nemá syny, provede kremaci brahman. Následuje 13 dnů smutku, když pozůstalí spí na zemi, nesedí na židli nebo v křesle, nosí bílou smuteční barvu. Nesolí, nejedí maso, nepije víno ani nepoříjí olej. Smějí jist pouze jedno jídlo denně, které si sami připraví.

Kuchyně má svoje zvláštnosti i bez smutku. Především tam nemá nikdo cizí přístup a po přípravě každého jídla se provádí očítovací ceremonie, která nemá nic společného s umýváním nádobí. Je to náboženské očítování, a kravice v tom mají svou roli. Smuteční máslová lampička hoří 49 dnů. Desátý den smutku rodina zesnulého daruje všechn majetek kněžím a krávu brahmanovi. Jestliže brahman nedostane krávu, je osud nebožtíka zpečetěn, protože se nedostane za řeku. Mrtvý se drží svaté krávy za ocas, a ta ho převede do nového světa. Hřichy jsou zaznamenány bohem mrtvých a nový život dostanou nebožtíci podle chování v předchozím životě, za štědrého přičinění pozůstalé rodiny. Každý se může reinkarnovat 8,4 miliónůkrát. Karma je odpovědná za budoucnost a každý jedinec je buď na vzestupné nebo sestupné pouti životních kolotočů. Uniknout zlé karmě, osudu, lze pouze meditací, totálním odříkáním a poustevnictvím.

Oběti zvářit se přináší, aby se duše zemřelého osvobodila ze špatné karmy. Tento kolotoč se neustále opakuje — a buň se může stát člověkem a naopak člověkem bohem. Člověk, který je nepohostinný, skoupý, se v dalším životě narodí jako strom. Rodina drží smutek celý rok, chodí v bílém a neúčastní se žádných náboženských slavností. Sla nám z toho všeho hla-va kolem. Na noc si náš průvodce koupil lahvičku whisky, aby mohl zapomenout a dobré se vyspat. Nás uspal horský vzduch.

Mniši

V Nepálu je asi na počet obyvatel víc mnichů než v Indii vojáků a policajtů, přestože je zde pouze 5% buddhistů. Nepálské zvyklosti jsou pod vlivem hinduismu. Čistotkový buddhismus je v sousedním Tibetu. Každá rodina má alespoň jednoho syna, zasvěceného mnišské službě, a to je pro rodinu velká čest. Největší čest je mít syna lámovy reinkarnace. Věřící se starají o denní potřeby mnichů a přináší jim jídlo, které sami nemají, ale odříkání na tomto světě je zárukou lepšího života v příští reinkarnaci. V Thajsku, kde není hlad a bída jako v Nepálu, přináší mnichům jídlo neuvěřitelně nazdobené. Každé sousto se

musí vejít do pusy, neboť mnich nesmí ukusovat, pouze kousat. Mniši meditují, modlí se, modlitební mlýnky a korále růženců jsou v neustálém pohybu. Někteří mniši se věnují lékařství a jejich um je pozoruhodný. Na bolestivá místa přikládají modlitební razítka, namočená do svaté vody, a to obyčejně uklidní hysterického pacienta. V horších případech, kdy je pacient spíš v posledním tažení než v hysterii, mnich — felčar pacienta ožíví, alespoň dočasně, znamením rozžhaveného železa. Dostane značku jako dobytče. Sterilizace zranění a ran se provádí namočením rány do škvářicího se másla. Méně drastická metoda je pomazání svatým plivancem nebo ještě lépe kašíčkou z rozrcených obilovin, másla a moči svatého mnicha. Proto mají lidé z putujících mnichů — mediků strach, a než vyhledají jejich pomoc, obyčejně další asistence není zapotřebí. Běžné a obyčejné léčení se provádí tradičně pokládáním rukou a faith healing — léčení vírou. Ještě v padesátých letech v Tibetu neznali operaci, nejvýše otevřeli vřed. Anatomické znalosti měli pouze z pohřebních masakrů. Lékařské školy podléhají Buddhovu učení a astrologie je důležitá součást medicínských procedur. Bylinky jsou používány hojně, což je asi jediný způsob léčby běžných trampot. Nejúčinnější ochranou dobrého zdraví je vlastnictví předmětu, který by vlastnictvím dalajlámy. Audience u dalajlámy jsou slavnostní událostí. Někteří poutníci putují měsíce a roky, na kolenu, trpí hladem, zimou, ale požehnání zažehná všechno utrpení. Mnich dá poutníkovi hedvábný ubrousek, který poutník nosí do konce svého života. Dalajlámovské reliky se nosí zašité v hedvábných kapsičkách přímo na těle a ochraňují před každým zlem. Být jejich majitelem je velké privilegium. Američtí televizní evangelisté také zasílají „léčivé kapesníky“, nad nimiž se modlí za patřičný dolarový příspěvek.

V Tibetu patřila dalajlámovi nejen všechna půda, ale i zvířata a lidé. „dalajláma“ je mongolský výraz a znamená „široký nekonečný oceán,“ je reinkarnací Buddhy. Rodiče a bratři ho nazývají kundun — „přítomnost.“ Má absolutní moc jako „bůh“ a mniši mu oddaně slouží stejně jako všichni poddaní. Mnišský systém je pevná diktatu-

ra. Mniši si uvědomují, že jejich moc není neomezená, ale kdokoliv si něco takového myslí, je potrestán. Proto byl Tibet naprostě uzavřen vlivům z vnějšku a do dnešního dne je stále nepřístupný. Mniši mají obavy, aby jejich nadprirozené vlastnosti a předvádění zázraků neutrpely vlivem cizinců. Energií vlastních rukou předvádějí vzplanutí růžence a podobně. Mniši mají různé stupně svatosti. Ti, kteří se uchýlí do ústraní jako poustevníci, žijí i několik let zazdění v jeskyních a věří, jim přináší jí máslový čaj. To je čaj, který je vylepšený žluklým máslem. Kromě máslového čaje se pije čaj s mlékem a solí. V historii Tibetu měli zatím jedinou ženskou reinkarnaci, která se jmenuje „Bouřlivá prasnice“ a žila jako abatyše v klášteře.

Co je zajímavé, buddhističtí mniši i buddhisté světí sobotu. Zachovávají sobotu jako den sváteční, den odpočinku, klidu. V Tibetu tradičně věří, že Země má tvar disku, že je plochá. Ani Darwinův nápad, že člověk a opice mají společné předky, není originální myšlenka. Tibetská legenda vypráví, že bůh Chenrezi měl démonickou milenku, která se proměňovala v opici. Proto buddhisté ctí opičího boha Hanumana. Tibetané jsou potomci této lásky.

V Tibetu kromě polygamie existuje polyantrie — mnohomužství. Několik bratrů se ožení s jednou dcerou, kde není dědic. Tímto zvykem je zachován rodinný majetek. Nejstarší je pámem domu a bratři mají manželská práva pouze v jeho nepřítomnosti, nebo když nachází radovánky jinde. Děti, které se narodí mimo manželství, nemají dědičná práva. Pouze děti zákonné manželky dědí a potom nezáleží, kdo z bratrů je otec. Rodinná krev je dědicem zachována. Hlavní je, že rodinný majetek neutrpí dělením a tahanicemi. Manželské uspořádání je stálé a je jen málo případů rozvrácených manželství. Pro přežití je důležitější majetková stabilita než city. Manželská nevěra však byla v minulosti přísně trestána. Nevěrnému partnerovi uřízli nos.

Kvůli celibátním mnichům je v buddhistických zemích nadbytek žen a novorozená ženského pohlaví se někdy nechávají umřít. Mniši žijí celibátní život v klášterech a homosexualita je běžná. Mniši tím doka-

zuji, že ženy nad nimi nemají žádnou moc, že je nepotřebuji. Ti, kteří ženám neodolají a požadají o propuštění z mnišského stavu, se mohou oženit. Mniši, kteří podlehnu a nepožadají o propuštění, jsou potrestáni ztrátou úřadu i majetku. V Tibetu neexistuje trest smrti. Nezabije ani zvíře ani jiného živočicha a v době sucha vyloví nebohé ryby, které by jinak v blátičích kalužích jezera lekly. Chovají je v kádích s vodou do příštího tání sněhu nebo deště.

Gurkové

Nakonec ještě světoznámí Gurkové. Letiště hala byla plná Nepálců v tmavě-modrých oblecích s proužkem. Ženy v zářivých sářích s větkanými zlatými vzory a plno malých dětí. Čekali na odlet do Hong Kongu. Gurkové, nejlepší vojáci světa, odjízděli s rodinami na další tři roky služby. Byli hovorní a stejně zdvořili jako všichni lidé, s kterými jsme se v Nepálu setkali. Vůbec nevypadali jako nejobávanější vojáci, ale spíš jako venkovští dobráci.

Jak se stane z příslušníka mírumilovného národa nejlepší a nejobávanější voják? Gurkové jsou nejzdatnější vojáci, co se lidské výdrže týká. Od dětství šplhají jako kozy po stráních, bosí, vysušeni a praženi neúprosným sluncem, v sušině, prachu a kopcích, kde jsou nudličky poliček a nekonečné stupně vzhůru. Jejich vegetariánské životy je naučí snášet hlad a nedostatek, aniž by si naříkali. Tvrde životní podmínky naučí trpělivost, odříkání a výtrvalosti, která se rovná ve zvířecí říši odolnosti kozla, který přežije a sežere kdejaký odpad i to, co je nestravitelné.

Zocelený Gurk se nedá nahradit zbraní ani strojem. Gurka má naprostou oddanost, poslušnost, disciplínu a navíc má rozum, který přijme jakýkoliv rozkaz. Stát se britským vojákem z povolání je pro každého Gurku ta nejvyšší čest a sen každého chlapce. Po skončení 15 let služby dostane Gurka kus půdy a stane se z něj zemědělec.

Evangelizační práce mezi Gurky vojáky je velice obtížná a snad jediná možnost, jak je dosáhnout, je právě v době, kdy jsou mimo domov. Ale i během vojenské služby jsou izolováni. Za křesťanské přesvědčení

je doma čeká konfiskace majetku nebo vězení. Aktivní křesťan má na vybranou.

Jak zakončit kapitolu poznání, která přinesla tolík nového, ukázala scénickou krásu, tváře a život lidí? Pohled do lidské duše, která od nepaměti touží po míru, klidu a soužití svým způsobem, znova ukázal, že není jiné cesty než Boží. Lidské sny unikají do nekonečna i nenávratna a sny se vzdalují. Bylo to nahlédnutí do živé minulosti a mrtvé přítomnosti.

—kas—

TROJJEDINOST BOHA

—Druhé pokračování—

Myslite si přátelé, že trojjedinost Božího stvoření končí s předešlými příklady? Čtěme dále Bibli:

- ♥ Já jsem světlo světa, kdo mne následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života. (Jan 8:12)
- ♥ ... jeho tvář (Ježíšova) zářila jako slunce a jeho šat byl oslnivě bílý (Mat. 17:2), nebo:
- ♥ ... uždyť Hospodin Bůh ještě a slunce ... (Žalm 84:12)
- ♥ ... a kolem trůnu (Božího) duha ... (Zj. 4:3)
- ♥ ... nad jeho hlavou byla duha, jeho tvář jako slunce ... (Zj. 10:1)
- ♥ ... položil jsem na oblak duhu, aby byla znamením smlouvy mezi mnou a zemí ... rozpomenu se na svou smlouvu mezi mnou a vámi i veškerým živým tvorstvem a vody již nikdy nezpůsobí potopu ke zkáze všeho tvorstva. (Gen. 9:13-15)

Před potopou nepršelo, proto lidé poznali duhu až po potopě. Všechny tyto verše zobrazují Boha jako světlo, slunce nebo duhu. Světlo Bůh stvořil hned první den. Světlo v Bibli často symbolizuje pravdu. Proto říkáme vysvětlit, osvětlit, osvětla,

14 ZÁPAS O DUŠI

svět. Svatý je ten, který je osvícen, znalý pravdy. Od svatého odvozujeme svatbu, svátek, světit atd. Všechna tato slova mají svůj kořen v pravdě, v Bohu, ve světle. Má tedy světlo také trojjedinou povahu jako Boží Božství? Musí mít.

Sedm barev duhy, což je dokonale rozložené světlo, určuje sedmerost Ducha svatého, popsaného v první kapitole Zjevení. Číslo sedm se v Bibli vyskytuje 608 krát, a téměř vždy toto číslo symbolizuje dokonalost. Proto v našich pohádkách máme „za sedmery řekami a sedmery horami.“ Proto pověrčivost přisoudila sedmičce štěstěnu.

Když se světlo rozloží, tak na sedm barev. Všech sedm barev však složíme ze tří základních barev. Červená symbolizuje úplnost. Bůh je úplný v trojjedinosti. Světlo se tedy skládá ze tří základních barev. Červená, modrá a zelená nám v žadaném poměru složí jakýkoliv myslitelný odstín kterékoli barvy. Tohle si můžete ověřit v kterémkoliv barevném televizoru a televizním projektoru. Televizor promítlá na obrazovku jen tyto tři základní barvy. Filtry namíchají už požadovanou barvu. Světlo je tedy opět trojjediné — červené, modré a zelené. Čtvrtá barva je žlutá, to když smícháme červené světlo se zeleným. Pátá barva je sytě modrá, indigo, když smícháme modré světlo se zeleným. Šestá barva je fialová, když smícháme modré světlo s červeným. A poslední, sedmá barva je bílá, když složíme červené, modré a zelené světlo dohromady. Odstíny — to už je záležitost poměru. Všechny tři barvy složené dohromady jsou bílá barva. Cožpak se Bůh, jeho trojjediné svaté Božství neztotožňuje s bílou barvou? Jeho trojjedina plnost je symbolizována a odráží se v plnosti všech barev, což je nevinně bezhrášná bílá. Chybí vám černá? Černota totiž není barva ze světelného rozsahu, černota je úplná nepřítomnost jakéhokoliv světla. Bílá obsahuje plnost všech tří barev, černá neobsahuje žádnou ze tří barev. Bělost tedy symbolizuje plnost Božství, černota, tma, symbolizuje prázdnnotu, nepřítomnost Božství. Peklo je černá prázdnota.

♥ A toto je zvěst, kterou jsme od něho slyšeli a vám ji oznamujeme: že Bůh je světlo a není v něm nejmenší tmy. (1. Jan 1:5)

A to, prosím, Bible není učebnice fyziky. Hned mi přichází na mysl, a určitě i vám, která barva odpovídá Otci, která Synu a která Duchu svatému? Nechci být dogmatik, ale už od dítěte se mi zdálo, že zelená a modrá mají k sobě nejbližše. Obě barvy jsou studené. Barvoslepí obyčejně tyto dvě barvy od sebe ani nerozeznají. Zato červená je barva teplá, řekl bych až vařiči, do očí nejřezavější, proto je nejviditelnější. Červená svou viditelností označuje nebezpečí, stopku, a podmiňuje rychlou reakci. A tak je nám už jasné, že viditelná, hmotatelná červená odpovídá Synu.

Zelená a modrá jsou si blízké tím, že jsou obě mnohem méně viditelné než červená, obě jsou si podobné, jako si je podobný např. neviditelný prostor a čas, neviditelná budoucnost a minulost, a neviditelná přímka a objem. Tedy, zelená a modrá odpovídají Otci a Duchu svatému. Zelenou se maskují vojáci a modrou letadla aby byli co nejneviditelnější ve stvoření. Zdá se vám, že spekulují? Pojďme tedy do Bible.

♥ A hle, trůn na nebi a na tom trůnu někdo, kdo byl na pohled jako jaspis a karneol; a kolem trůnu duha smaragdová. (Zj. 4:3)

Tohle je Bůh, sedící na trůnu. Ten, kdo seděl na trůnu byl jako jaspis Jenž je nepruhledný, tedy viditelný a má červenou barvu, a karneol, Jenž je sytě červený. Karneol je odvozen od latinského caro, což je maso a španělsky se masu říká carne. Maso je sytě červené. Na trůnu sedí hmotný Bůh Syn. Toho přece uvidíme v těle. Jenom Syn, druhá osoba trojjediného božství, je viditelný. V něm, v Synu, v druhé osobě, je přece vtěleno celé plné Božství. Červená, neviditelnější barva biblicky odpovídá Synu.

Kolem trůnu byla duha smaragdová. Opravdu, duha je nehmotatelná, těkavá jako mrak. A smaragd? Ten má přece zelenou barvu. Neviditelné pozadí, zdroj trůnu, na němž sedí Syn, je přece Otec,

který odpovídá zelené barvě, která je, jak psychologové zjistili, nejvíce uklidňující.

Vraťme se ještě k Synu. Syn se stal hřichem za všechny. Na Syna, Ježíše Krista, Otec vložil všechny naše hřichy. Hřich je symbolizován červenou barvou.

♥ Pojd'me, projednejme to spolu, praví Hospodin. I kdyby vaše hřichy byly jako šarlat, zbelej jako sníh, i kdyby byly rudé jako purpur, budou bílé jako vlna. (Iz. 1:18)

Ježíš má rudé roucho skropené krví, což dosvědčuje tento verš:

♥ Kdo přichází z Edomu, kdo v rouchu rudém jde s Bosry? Kdo je ten v úboru velebném, hrdě krájející ve své veliké síle? Já, který právem vyhlašuji, že na vítězství stačím. (Iz. 63:1)

Duch svatý tedy musí odpovídat zbývající modré barvě. Snad nejvýstižnější verš, který potvrzuje modrost Ducha svatého je, když Bůh hovoří k Židům, k Sionu a zvěstuje jim jejich budoucnost:

♥ Ty utištěná, vichrem zmítaná, útěchy zbavená, hle, já ti do omítky usadím drahokamy, za základ ti dáám safíry (ty jsou modré) cimbuří ti udělám rubínová (tedy červené) brány berylové (zelenkové) a celé tvé obezdění z drahokamů. Všichni tví synové budou Hospodinovými učedníky. (Iz. 54:11-13)

Tohle je velmi výstižný verš. Židé, aby se v budoucnosti mohli stát Božími učedníky, musí mít základ, a to je modrý safirový Duch svatý. Pouze Duch svatý přesvědčí a zvěstuje pravdu. Základy obyčejně nejsou vidět. Avšak rubínová červená cimbuří jsou neviditelnější na celé stavbě. Červené věže viditelně symbolizují Ježíše Krista. Když Židé uvidí červené cimbuří, stojící na modrých neviděných základech, budou přitahováni, aby vstoupili i do Otce, aby byli v celé stavbě trojjediného Božství. A do této Boží stavby projdou zelenými branami, a tak budou i v Otci.

Světlo

Povězme si však ještě více o fyzikálních vlastnostech světla. Ty nám přece musí odhalit mnoho z Boží povahy, vždyť nás Pavel nabádá, že přemýšlení o viditelném stvoření nám odhalí neviditelné vlastnosti Boha.

Jeden z nejvýznamějších objevů moderní vědy je, že světlo, a tím tedy i hmota, ve své základní atomické stavbě má dvě povahy, které jsou protichůdné, a přesto v úplné harmonii. V určitých podmírkách se světlo jeví jako vlnění, v jiných situacích se světlo chová jako tok hmotných částic. Tato podvojná povaha světla, a tím i subatomické stavby hmoty, je nejvýznamnějším paradoxem moderní vědy. Několik málo fyziků tvrdí, že tento paradox bude v budoucnu vyřešen, a zjistí se s konečnou platností, zdali se světlo šíří vlněním, nebo tokem hmotných částic. Většina vědců je však přesvědčena, že taťto duální, podvojná povaha světla, kterou nazývají komplementaritou (to jest doplňkovostí), je skutečná, třebaže je mimo naše chápání.

Povaha světla a hmoty se stala základem slavného vědeckého principu neurčitelnosti, který učí, že je nemožné úplně určit a pochopit chování subatomických částic, které jsou výchozí podstatou hmoty a světla. Vzdálenosti v subatomárním světě jsou příliš malé a rychlosti příliš rychlé, takže fyzikální měření — a představivost člověka — zabraňují vytvoření vyhraněného názoru na podstatu světla a hmoty. Proto existují dvě uznávané, i když protichůdné vědecké matematicko-fyzikální disciplíny, které řeší podstatné otázky hmoty a světla ze dvou pohledů. Jsou to vlnová mechanika a kvantová mechanika. A tak obě povahy světla, vlnová i čisticová, jsou přijímány silnou většinou vědců jako současně pravidlivé, třebaže paradoxní.

Princip komplementarity, doplňkovosti, byl popsán fyziky Nielsem Bohrem a Maxem Bornem. Tento princip doplňkovosti prorůstá a protkává celou Bibli. Vždyť ve stvoření se odráží Boží povaha. Biblické zdánlivé paradoxy, kterými nás, křesťany, bombardují intelektuální nevěřící, jsou v úplném souladu s vědeckým principem komplementarity, doplňkovosti, který

uznávají témař všichni fyzikové. Například, Bůh je neviditelný v Otci a Duchu, a tyto osoby by odpovidaly vlnové mechanice světla. Syn je naopak viditelný a hmotný, proto odpovídá kvantové mechanice světla. Kdo napsal Bibli? Duch svatý, nebo lidé? Autor Duch svatý by byl souběžný s vlnovou mechanikou a lidští autoři s kvantovou mechanikou. Kdo byl Ježíš Kristus? Bůh nebo člověk? Jeho Božství odpovídá neviditelné vlnové mechanice světla, a jeho tělesné lidství kvantové mechanice. Jak je možné, že nás Bůh vylolil a zároveň požaduje, abychom se rozhodli jej následovat? Na toto téma bylo napsáno určitě více teologických knih a studií, než na jakékoli jiné. Jedni si říkají kalvinisté, ti tvrdí, že pouze Bůh nás vylolil ke spásce, a my nemáme do jeho volby co říci. Tímto operuje můj nevěřící kamarád: „Pavle, tebe Bůh vylolil, mne ne, tak co mohu dělat? Tebe má rád, mne ne.“ Právem zenseměňuje extrémní kalvinismus. Kalvinismus je vlnová mechanika světla, která popírá kvantovou mechaniku světla. Druhým extrémem jsou arministé. Extrémní arminismus učí, že pouze rozhodnutí člověka je to, co se počítá, a Bůh přijímá hříšníky pouze na základě lidského rozhodnutí, a ne na základě svého rozhodnutí. Arminismus je kvantová mechanika světla, popírající vlnovou mechaniku.

Proto, když se mne někdo zeptá, zdali jsem kalvinista nebo arminista, vždy odpovím — jsem obojí současně. Když popřu jeden princip, tak vlastně popírám oba, a tím i celou Boží povahu. Připomeňme si, že v subatomickém světelném a hmotném světě jsou vzdálenosti minimální a rychlosti maximální. Světlo ztělesňuje Boží povahu. Pro Boha je vše nejblíž a ke všemu se dostane nejvyšší rychlosti. Zde naše představivost končí. A přesto si někdy myslím, že ani ne. Když se mne můj syn optal, zdali tříhnu více ke Kalvinovi nebo Arminiu, odpověď jsem — k oběma stejně. Byl překvapen. Filip, můj syn, tříhne totiž více ke Kalvinovi, tedy více k Božímu než k lidskému rozhodnutí. Tak jsem mu to pěkně otcovsky vysvětlil na základě houpačky, tedy prkna na koze, tak, jak jsme se houpávali jako děti. Jeden konec prkna je kalvinismus a druhý konec arminismus. Když si

sednu na kterýkoliv konec prkna, tak prkno není v rovnováze. Ale Bible učí rovnováze. Podle Bible nás Bůh svrchovaně vylolil, a podle Bible se také musíme sami rozhodnout. Proto tento paradox tolík křesťanů řeší tak, že si sedne doprostřed prkna, tedy na kozu, a tvrdí, že pravda je uprostřed, čímž zastávají ten nejprůhlednější nesmysl, že o našem spasení totíž nerozchoduje ani Bůh, ani my. Tomuhle se v politice říká neutralita. To už je logičtější být extrémním kalvinistou nebo arministou. Ale Bůh přece ve stvoření odhalil svoji povahu těm, kdo přemýšlejí, takže nemají výmluvu. Bůh se přirovnal tolíkáři ke světu, tedy i k jeho podvojné povaze. Proto Boží prkno, jeho délka, tj. vzdálenost z jednoho konce na druhý, vzdálenost od kalvinismu k arminismu, je nejmírnější a rychlosť přesedání z jednoho konce na druhý, z kalvinismu na arminismus, je ta nejmaximálnější. S minimální vzdáleností a maximální rychlosťí můžeme sedět na obou koncích prkna současně. Jenom tak můžeme být stoprocentně biblisty, tedy stoprocentními kalvinisty a stoprocentními arministy současně. Nevím, zdali jsem Filipa přesvědčil. Bible nás učí: sed na obou koncích současně, což se nám zdá být paradoxní. Ale vědci mají pro tento paradox povahy světla a hmoty, jehož jedna stránka je vlnová mechanika a druhá stránka je kvantová mechanika, vědecký výraz — princip komplementarity — doplňkovosti. Bible potvrzuje vědecký princip komplementarity. Vždyť tento princip stvořil Bůh, aby sebe sama obkreslil ve stvoření.

Bůh je trojjediný, a všechny Boží osoby Božství jsou vzájemně neoddělitelné. Přesto Ježíš, když na kríž nesl hřichy nás všech věřících, zvolal: „Bože můj, proč jsi mne opustil?“ Kdyby byl Syn z trojjediného Božství úplně vyloučen, trojjediné osobní Božství by se zhroutilo tak jako by se zhroutil vesmír bez hmoty. O to šlo přece Satanovi, roztrhnout neoddělitelné. Otcovo zdánlivé paradoxní opuštění Syna, ač jsou neoddělitelní, si mohu vysvětlit pouze na základě komplementarity. Syn, když nesl naše hřichy, tak byl současně od Otce a Ducha stoprocentně oddělen, ale stále k nim stoprocentně patřil. Spojení zde odpovídá vlnové mechanice a oddělení kva-

tové mechanice. Pamatujme, ve hmotě a světle, v jejich podstatách jsou rychlosti maximální a vzdálenosti minimální. Proto můžeme vysvětlit, že Bibli napsali stoprocentní lidé a stoprocentně Duch svatý. Proto o naší spásce rozhoduje stoprocentně Bůh a stoprocentně se rozhodujeme sami. Proto je Ježíš Kristus stoprocentně Bohem a stoprocentně člověkem. Proto je Bůh všudeprítomný, protože se pohybuje maximální rychlosťí v minimálních vzdálenostech. Bůh je i vševedoucí, protože ke každému a ke všemu má nejblíž, a ke každému a ke všemu se dostane maximální rychlosťí. A Bible říká: „nenaplňuji snad nebesa?“ Boží povaha je přeče odhalena ve veškerém stvoření, když přemýšíme, takže nemáme výmluvu. I zdánlivá paradoxnost Boží neměnnosti a jeho odpověď na naši modlitbu? Není to snad také komplementarita?

Nejzákladnější biblické křesťanské učení je, že Ježíš Kristus je současně člověkem i Bohem. Úplný člověk a opravdový Bůh. Spojení těchto dvou povah v Kristu je tak důležité a reálné, že jeho popření určuje učení Antikrista.

♥ Každé vnuknutí, které vede k vyznání, že Ježíš Kristus přišel v těle je z Boha; každé vnuknutí, které nevede k vyznání Ježíše, z Boha není. Naopak, je to duch Antikristův ... (1. Jan 4:2,3)

V starověkých časech mnozí popírali Kristovo lidství, dnes je spíše popíráno jeho Božství. Oba bludy se totiž nemohou vyrovnat se zdánlivým paradoxem, že dvě tak vzdálené podstaty, lidství a Božství, mohou spolužít současně v jedné osobě. A přesto, stejný paradox vidíme v celém stvoření. Paradox podstaty Ježíše Krista, druhé osoby Božství, zdánlivě věží v tom, že všeprítomná vševedoucí Boží osobnost věží v omezeném, ohraničeném, lidsky smrtelném, dočasném těle. Jenže celé stvoření nám zobrazuje úplně stejný zdánlivý paradox.

Vezměme si třeba prostor. Ten je nekonečný i konečný. Nebo čas. Ten je také věčný a dočasný. A stejně Kristus, ten je Božsky neomezený a lidsky omezený. Pro-

stor je v naší představivosti nekonečný, protože si neumíme představit, co by bylo za prostorem? Co? Více prostoru přece! „Neprostor“ pro nás neexistuje, protože vězíme v těle, které se musí prostorem pohybovat v čase. A právě proto, že je pro nás prostor představivě nekonečný, chápeme jej a měříme jej jen v konečných vzdálenostech. A úplně stejně je to třeba s časem. Co mohlo být před, nebo by mohlo být po čase. Co? Více času přece! Jsme prostě uvězněni v prostoru, v těle a čase. Proto čas, ač je nekonečný v našem časo-prostorově-hmotném chápání, můžeme pochopit a měřit jen v konečných trváních. A úplně stejně, Bůh je nekonečný a věčný, a proto může být námi pochopen jenom v konečných a dočasných kvantitách. Tvrdit, že v lidsky omezeném Ježíši nesídlí Božsky neomezený Kristus je stejně, jako tvrdit, že tento okamžik není čas, jenž je nekonečný, nebo že krychlový milimetr není prostor, jenž je také nekonečný. To též platí o hmotě.

—pst— dokončení příště

JE TATO NAUKA PÍSMEM SVATÝM?

Vydavatelství křesťanských sborů Ostrava vydalo útlou knížku Stanislava Ferreckého „Byl jsem svědkem Jehovovým.“ První náklad byl rozebrán okamžitě a připravuje se druhé vydání. Rádi bychom vás na tuto knížku upozornili a citujeme z kapitoly „Věřící s pozemskou nadějí:“

Jedno z tvrzení, jimž jsem až do nedávna věřil, byla nauka o dvou rozdílných nadějích pro dvě skupiny křesťanů, kteří se od sebe nemusejí lišit ničím jiným než letopočtem narození. Svědkové mě učili, že Pán Ježíš vezme k sobě pouze 144.000 křesťanů. Své tvrzení opírají o slovo ze Zjevení 14:1–3, kde apoštol Jan píše, že viděl stát na hoře Sion spolu s Beránkem 144.000 lidí, vykoupených ze země, a svědkové toto číslo chápou numericky doslova podle litery.

Jen těch 144.000 prý tvorí duchovní Izrael, církev, která je zapsána v nebesích. Výběr pro tento elitní počet byl prý započat o letnicích, kdy byl vytil Duch svatý, a byl ukončen v roce 1935. Dnes prý žije na zemi už jen poslední zbytek této extratřídy. Asi 9.000 členů. Všichni jsou samozřejmě členy náboženské organizace Svědků. Sami si říkají „pomazaný ostatek.“ Dnes tedy prý pouze oni:

- ➡ jsou znovuzrozeni a mají nebeskou naději;
- ➡ jsou ospravedlněni a jsou Kristovými bratry;
- ➡ jsou naroubováni na Krista a jsou tedy ratolestmi vinného kmene;
- ➡ jsou třídou pšenice z Ježíšova podobenství (Mat. 13:24–30);
- ➡ jsou výběrem věrného a rozvážného otroka, který má dávat pokrm v pravý čas (Mat. 24:45–47);
- ➡ jsou odpovědní za výklad Písma, tedy za sycení čeledi Páně;
- ➡ mají právo jist chléb a pít víno při večeři Páně.

Všem ostatním Svědkům — tedy i mně — prý zbyvá tzv. pozemská naděje. Ústředí nás nazvalo „druhy Kristových bratří.“ Naše naděje je závislá na tom, uznáme-li výsady elitní skupiny, budeme-li ji poslouchat a přijmemme-li její výklad Písma.

Bratr Januszkievicz z Polska napsal do časopisu „SŁOWO PRAWDY“ následující:

Nauka Svědků Russela (Jehovových) má za úkol namluvit lidem, že člověk není nic víc nežli jiné stvoření (doslovně zvíře, dobytek), na základě mylně tlumočeného textu z knihy Kazatel 3:18–21. V tomto textu Salamoun vyslovuje pochybnosti o tom, když říká:

♥ Kdo uť, zda duch lidských synů stoupá uzhůru a duch zvířat sestupuje dolů k zemi? (Kaz. 3:21)

Svědkové Jehovovi tvrdí, že tomu tak je a z toho vytvořili dogmu. Bible říká:

♥ Není jedno tělo jako druhé, nýbrž jiné tělo mají lidé, jiné zvířata, jiné ptáci, jiné ryby. (1. Kor. 39)

Mimo to se snaží odsunout text o mučkách a odplatě za hřichy. Hřšný člověk, dle jejich nauky, umírá, a tím končí navždy jeho bytí, když žádného pekla, muk, trestu a odplaty za hřichy není! Podobně mluví polské příslöví: „Hulaj (hýř, vesel se) duše, pekla není!“ Jiného mínění byl apoštola Pavel. Přečtěte si text prvního epištolu Korintského 15:33–34 a výstrahu apoštola Pavla v listě Galátském 1:6–9. Údaje o vře a nauce Svědků Jehovových (Russela) jsem vypracoval na základě jejich publikací k výkladům Písma svatého „Bůh je pravdivý,“ část I., II., III. aj.

Svědkové Jehovovi učí:

➡ Boží Trojice neexistuje

➡ Bible o Trojici svaté:

♥ Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemí vámi. (2. Kor. 13:13)

➡ Ježíš není Bohem

➡ Bible o Ježíši jako Bohu:

♥ Filip mu řekl: „Pane, ukaž nám Otce, a víc nepotřebujeme!“ Ježíš mu odpověděl: „Tak dlouho jsem s vámi, Filipe, a ty mě neznáš? Kdo vidí mne, vidí Otce ...“ (Jan 14:8,9)

♥ Tomáš mu odpověděl: „Můj Pán a můj Bůh.“ (Jan 20:28)

➡ Duše je smrtelná

➡ Bible o duši:

♥ A nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale duši zabít nemohou; bojte se toho, který může i duši i tělo zahubit v pekle. (Mat. 10:28)

➡ Není života za hrobem

Bible o životě po smrti:

♥ *Když Beránek rozlomil párou pečeť, spatřil jsem pod oltářem ty, kdo byli zabiti pro slovo Boží a pro svědectví, které vydali. A křičeli velikým hlasem: „Kdy už, Pane svatý a učný, vykonáš soud a za naši krev potrestáš ty, kdo byli na zemi?“ (Zj. 6:9,10)*

Peklo neexistuje

Bible o pekle:

♥ *„Jděte ode mne, prokletí, do věčného ohně, připraveného d'áblu a jeho andělům!“ (Mat. 25:41)*

♥ *Moře vydalo své mrtvě, i smrt a její říše vydaly své mrtvě, a všichni byli souzeni podle svých činů. Pak smrt i její říše byly uvřené do hořícího jezera. To je druhá smrt: hořící jezero. (Zj. 20:13-14)*

Není věčných muk a trestu za hříšný život

Bible o mukách za hřichy:

♥ *Bude pít úino Božího rozhorensi, které Bůh nalévá neředěné do číše svého hněvu; a bude mučen ohněm a sírou před svatými anděly a před Beránkem. A jeho muka neuhasnou na věky věků a dnem ani nocí nedojde pokoj... (Zj. 14:10,11)*

♥ *„A půjdou do věčných muk, ale spravedliví do věčného života.“ (Mat. 25:46)*

Ježíš nevstal z mrtvých tělem, ale pouze duchem

Bible o Ježíšově zmrtvýchchastání:

♥ *Podívajte se na mé ruce a nohy: uždyť jsem to já. Dotkněte se mne a přesvědčte se: duch přece nemá maso a kosti, jako to vidíte na mně. (Luk. 24:39)*

Na věčnosti budou dvě třídy (kategorie, stupně): nebeská a zemská

Bible — Je jeden oučinec a jeden pastýř:

♥ *Mám i jiné ouce, které nejsou z toho oučince. I ty musím přivést. Uslyší můj hlas a bude jedno stádo, jeden pastýř. (Jan 10:16)*

Zemské vrchnosti (vlády) jsou od dábla

Bible o zemských vrchnostech a vládách:

♥ *Každý ať se podřizuje vládní moci, neboť není moci, leč od Boha. Ty, které jsou, jsou zřízeny od Boha, takže ten, kdo se staví proti vládnoucí moci, uzpírá se Božímu řádu. Kdo se takto uzpírá, přivolává na sebe soud. (Řím. 13:1,2)*

V r. 1914 Ježíš pojal kralování v nebi a Satan byl v tomto roce svržen na zemi

Bible — Ježíš mluví o svém panování:

♥ *O onom dni či hodině neví nikdo, ani anděl v nebi, ani Syn, jenom Otec. (Mk. 13:32)*

V r. 1918 bylo první zmrtvýchchstání

Bible o zmrtvýchchastání:

♥ *Zazní povел, hlas archanděla a zvuk Boží polnice, sám Pán sestoupí z nebe a ti, kdo zemřeli v Kristu, ustanou nejdříve; potom my živí, kteří se toho dočkáme, budeme spolu s nimi uchváčeni v oblacích uzhůru ustříc Pánu. A pak už nauždy budeme s Pánem. (1. Tes. 4:16,17)*

Hříšníci nevstanou z mrtvých, protože zemřou jednou provždy

Bible — Každý vstane z mrtvých:

♥ Mnozí z těch, kteří spí v prachu země, procitnou; jední k životu věčnému, druzí k pohانě a věčné hrůze. (Dan. 12:2)

Ježíš přikázal mužům i ženám chodit od domu k domů

Bible — Příkaz Ježíšův:

♥ Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všecko, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všecky dny až do skonání tohoto věku. (Mat. 28:19,20)

Ježíš přijde podruhé neviditelně a svět ho neuvidí.

Bible — Ježíš přijde viditelně:

♥ Hle, přichází v oblacích! Uzří ho každé oko, i ti, kdo ho probodli a budou kvůli němu naříkat všechna pokolení země. Tak jest, amen. (Zj. 1:7)

V modlitbě naleží vzývat Boha jménem Jehova, neboť jinak se modlíme ke stromu, řece aj.

HLAS AND - DOBRÁ NOVINA - HCJB, QUITO

Vysílání v 5:00 hodin UTC (ČSFR - 6:00 v zimě, 7:00 v létě) uslyšíte denně v pásmech 11, 25, 31 a 49 metrů, na kmitočtech 25950, 11835, 9610 a 6205 kHz. Vysílání v 18:00 hodin UTC (ČSFR - 19:00 v zimě, 20:00 v létě) uslyšíte denně v pásmech 11, 13, 16 a 19 metrů, na kmitočtech 25950, 21480, 17790 a 15270 kHz.

Distribuční připomínky, objednávky knihy a časopisu "Zápas o duši", kazet a traktátů, ostatních tiskovin a materiálů adresujte na Ing. Bohuslav Vlček, U stadionu 379, 595 01 Velká Bíteš. Dobrovolné příspěvky posílejte poukázkou "A" - název účtu: Tiskový fond ZOD-Brno, číslo účtu: Komerční banka Brno 179 042 - 621. Zahraničním čtenářům: Please mail your tax deductible contribution to: World Radio Missionary Fellowship P.O. Box 553 000 Opa Locka FL 33055 USA. Mark your check "For Czechoslovak magazine", account 1-5140-312-71312

Zápas o duši vydávají Pavel a Klára Steigerovi, HCJB World Radio Missionary Fellowship, Box 691, Quito, Ecuador ve Vydavatelství Křesťanských sborů Ostrava. Vychází šestkrát do roka. Tisknou Ostravské tiskárny s.p. Ostrava. Podávání novinových zásilek povoleno Jihomoravským ředitelstvím spojů v Brně č.j. P/3-1700/91 ze dne 8.2.1991. Dohlédací pošta Velká Bíteš. Registrační číslo R 6/91.

Bible — Ježíš učil učedníky:

♥ Vy se modlete takto: Otče náš, jenž jsi v nebesích, bud' posvěceno tuvé jméno. (Mat. 6:9)

Jehovovi svědci učí, že po vzkříšení dá Bůh všem lidem novou příležitost, aby se stali Jehovovými svědky. Kdo tuto nabídku odmítne, ten bude úplně zničen a vyhlazen a nebude vůbec existovat.

Bible — Ježíš připravil všem spaseným příbytky:

♥ V domě mého Otce je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to. Jdu, abych vám připravil místo. A odejdu-li, abych vám připravil místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já. (Jan 14:2,3)

Máte-li zájem o traktát „Jehovovi svědci a křesťanství“ napište si na adresu:

Józa Novák
1601 Bramsey Drive
Mississauga, Ontario
L5J 2H8, CANADA